

Štvrťročník Akadémie umení v Banskej Bystrici

www.aku.sk

**ČARO HLADANIA A NACHÁDZANIA
V TRINÁSTEJ KOMNATE POZNANIA**

**AK JE NÁROČNÝ PEDAGÓG NA
ŠTUDENTA, MUSÍ TO PLATIŤ AJ
OPAČNE**

**DOC. PROCHÁZKA: „DIRIGOVANIE
ZBORU JE NEVĎAČNÉ ŠTÚDIUM“**

> s. 3

> s. 6

> s. 8

UMENIE AKO VÝSKUM V RÉŽII MLADÝCH VÝTVARNÍKOV

Stredoslovenská galéria v Banskej Bystrici v závere akademického roka dáva už pravidelne priestor na prezentáciu praktických dizertačných prác poslucháčov doktorandského štúdia na Fakulte výtvarných umení AU v Banskej Bystrici. Tohoročná výstava pod názvom Fine ART.D 2 sa uskutočňuje v priestoroch SSGBB - Pretórium v období 4.-29. júna t. r.

Doktorandské štúdium znamená štúdium zvolenej témy aj v teoretickej rovine, ale hlavným výstupom sú praktické práce, ktoré predstavujú výsledky umeleckého výskumu, resp. výskum daného problému prostredníctvom umeleckého jazyka. Umenie ako výskum môže znieť pre nezasvätených na prvý pohľad ako paradox, ale za týmto spojením stojí presvedčenie, že umenie disponuje špecifickými možnosťami ako nazrieť do tajomstiev neznámych oblastí mikro a makrokozmu, ba priam objav (zjavenie) niektorých oblastí iniciovať. Prinajmenšom postrehnúť, ukázať, priviesť k úvahe o povahe skúmanej veci. Vypísané témy doktorandského štúdia môžu byť pomerne všeobecné, sú akýmisi „návnadami“, na ktoré reagujú uchádzajúci a na vypísanú tému vytvoria potom

ešte konkrétnejší koncept projektu. Jeho originalita, svojrázne pochopenie, ale aj predpoklady pre realizáciu sú vstupenkou pre dennú či externú formu doktorandského štúdia. Obhajoby záverečných dizertačných prác sú zase verifikáciou výsledkov výskumu.

SEDEM „STATOČNÝCH“, SEDEM ŠPECIFÍK

Aktuálna výstava prináša tvorbu siedmich absolventov doktorandského štúdia na FVU Akadémie umení. Vystavené práce predstavujú špecifické témy a osobité au-

Na vernisáži nechýbali zľava docent I. Benca, riaditeľ SSG M. Rovňák, prof. E. Kapsová, prof. L. Hološka, tu v spoločnosti vystavujúcich poslucháčov AU

torské programy reprezentujúce niekedy aj vzájomne protichodné umelecké a svetonázorové zázemie. V sérii maliieb fragmentárne inšpirovaných mytologickými, literárnymi i privátnymi motívmi reaguje Eva Ploczeková, v súčasnosti pôsobiaca na Fakulte architektúry STU, na rámcové zadanie dizertácie - vonkajšie a vnútorné,
pokrač. na s. 2 >>

viditeľné a neviditeľné. V pozadí maliarskeho výrazu autorsky stoja experimenty v rovine formy, osobitne v materiálovej a hmotnej vrstve. V rámci týchto výskumov hľadá opodstatnenie a efekt využitia staromajstrovských techník, ale aj netradičných spojení (olej, živice, aluminium) v maľbe. Významové vrstvy obrazu, napriek svojej primárnej odčitateľnosti až banalite, evokujúcej odkazy na popart, novú figuráciu a informel, majú ohlasovať hlbší ideový rozmer, vynárajúci sa spod nánosu špecificky modulovanej maliarskej hmoty. Prácu viedol profesor Stanislav Balko.

Milan Špak, ktorý tvoril pod vedením prof. Ľudovíta Hološku, nadväzuje na silu, pôsobivosť a autenticitu sakrálneho umenia rôznych kultúr v ich pôvodnom, neironizujúcom slova zmysle. V pozadí autorovho uvažovania je príklon k filozofii Sophia perennis a konceptu primordiálnej múdrosti. Skúsenosť "posvätná" (ako „dotyk zmyslu“) chce autor sprostredkovať maliarskou interpretáciou ikon byzantskej a budhistickej tradície v snahe priblížiť sa k úrovni vedomia čistoty, ktorú tieto reprezentujú. Opiera sa o archetypálne podoby Krista, Bohorodičky a Archanjela, ktoré zobrazuje zahalené závojom "zdaní" alebo ako vynárajúce sa zo sveta mimozmyslovej skúsenosti. Do olejomalieb a landartových projektov inštalovaných v interiéroch lesa a jaskýň, sprostredkovaných sériou fotografií, pretavuje skúsenosť z kontemplácie prírody. Iný typ kontemplatívности prináša Juraj Toman (školiťel prof. Hološka) v sérii malieb na tému Čas a priestor obrazu. Toman skúma vnímanie, ktorého podmienujú rozhodujú o premenlivosti obrazu. Často ponecháva na ploche vyznieť „zamlčané“ dianie v jeho rôznych fázach, priznáva časový a výrazový posun. Vyberá si skromné, nenápadné prostredia, skúma ich atmosféru, ktorá vďaka akoby zastavenému času, jeho nehybnosti a tichu nadobúdala meditatívne črty. Drobný figurálny prvok je len ľahkým, efemérnym mihnutím nenarúšajúcim rovnováhu elementov.

RAZ LÁSKAVO, INOKEDY SARKASTICKY...

Pre mnohé práce doktorandov je príznačný kritický pohľad voči viacerým aspektom skutočnosti. Pritom tento pohľad je raz láskavo zohľadňujúci, inokedy rafinovane hravý i drásavý, či rozhorčený a neúprosne sarkastický alebo viacvrstvovo subverzívny a odmietavý. Svet médií, informácií a spoločenskej prevádzky, plný manipulácie a mystifikácie, odhaľujú autori v obraze, ktorý je reverzom deficitu a túžby po pravovernosti utopicky na-

stavených modelov. Objekty, inštalácie, videoprojekcie a modely interaktívnej komunikácie Petra Valisku - Timečka (PharmacE(u)tický priestor 2014, školiťel doc. Igor Benca) spracúvajú kritický pohľad na svet reklamy, farmaceutického priemyslu a agresívneho marketingu. Tieto oblasti a fenomény predstavujú pre spoločnosť potenciálne riziká a nastavujú tak ich adresátovi akési sociálne pasce. Dôležitým momentom Timečkových projektov je interaktívny prvok, kedy sa spolutvorcami diela stávajú samotné obete sociálnych pascí, reálni alebo potenciálni užívatelia, konzumenti alebo pacienti. Pasce predstavujú však nielen kritizovaný fenomén, ale aj kultúrne stereotypy, ktorým podliehame pri čítaní rafinovane vystavaných konceptuálne artikulovaných umeleckých objektov. Ďalšie série Timečkovej práce reprezentuje inštalácia, v ktorej sa objavujú reálne lieky - tabletky, vsadené do pascí na myši a muzeálnych obalov od starých mincí; a tiež závesné „reklamné viacvrstvé“ obrazy, v ktorých divák, prostredníctvom zipsu postupne odhaľuje ďalšie vrstvy nežiaducich účinkov. Vo forme a výraze rôznorodo artikulovanú sériu diel Jána Kostolanského (školiťel doc. Miroslav Nicz) spája idea prirodzenej slobody, ktorú ako imperatív kladie autor voči praktikám spoločenskej prevádzky. Autor prezentuje rad subverzívnych fluxusovo poňatých intervencií do verejného priestoru a do mocensky zaistovaných režimov v oblasti napr. distribúcie spoločenského pohybu (doprava), náboženských a štátnych symbolov, preferencie hodnôt a správania záujmových skupín (polovníctvo). Popri až do anarchie vyexponovanej kritickosti sú v Kostolanského tvorbe zastúpené aj projekty s konštruktívnym momentom umenia spolupráce (Periférne centrá). Latentnú kritiku v otázke pozornosti voči detskému svetu môžeme vidieť aj v participatívnom projekte Moniky Stachovej (školiťel doc. Michal Murin) dlhodobo sa venujúcej fotografickým záznamom, ktorých autormi sú deti najmladšej vekovej kategórie. Jej projekt sa pohybuje na pomedzí vizuálnych štúdií, kultúrnej a sociálnej antropológie a umenia spolupráce a do slovenského výtvarného umenia prináša vcelku nespracovanú a objavnú polohu umeleckého výskumu. Filip Jurkovič (vedenie prof. Jiří David) prezentuje videoperformancie, akcie, konceptuálne inštalácie a konceptuálne maľby. V koncepte Individuálnych utópií uvažuje o významoch, ich dôveryhodnosti presvedčivosti a manipulatívности, sprostredkovaných umeleckými a mimoumeleckými, napríklad mediálnymi alebo reklamnými

Peter Valiska - Timečko: PharmacE(u)tický priestor 2014

obrazmi. V ironicky hravej, ale často aj existenciálne naliehavej a traumatizujúcej polohe vyjadruje skepsu a nabáda k ostrážitosti voči rizikám slabej diferenciencie navonok rovnorodých, ale účelom rôzne uprejtovaných obrazov. Súčasťou umeleckého výskumu bolo realizovanie takých modelových situácií (utópií), ktoré rozohrali ambivalentnú hru reálnych a mystifikovaných odkazov.

Výstava dizertačných prác je z istého pohľadu akoby „povinnou jazdou“, pričom však nie je možné, s ohľadom na priestorové možnosti galérie, prezentovať absolútnu produkciu, ktorá vznikla na dané témy počas troch, resp. piatich rokov doktorandského štúdia. Napriek tomu je prezentácia dostatočne obsiahla a výpovedná - hovorí jednak o témach, autorských subjektoch a ich poetikách, má ambíciu neošuchaným vizuálnym jazykom reagovať na aktuálne otázky umenia a dotýkať sa problémov súčasnej spoločnosti. Výstava sa v podstate realizuje v réžii doktorandov, ktorí sa zhostujú kurátorovania svojej sekcie. V autorsky pripravenom priestore galérie poslucháči dizertačné práce zároveň obhajujú a následne je im udelený titul ArtD. „Obhajoby prebehli korektné, zdobila ich dlhá diskusia, nakoľko jednotlivé projekty vzbudili zaslúženú pozornosť. Boli tiež dôkazom, že náročnosť z roka na rok stúpa, čo svedčí o zodpovednom prístupe doktorandov. Akurát mám dojem, že študenti z interného štúdia majú navrch v porovnaní s tými, čo prichádzajú z externého prostredia. Nie všetci sú hodnotovo vyvážení,“ uviedla kurátorka výstavy prof. PhDr. Eva Kapsová, Csc., ktorá vyučuje teóriu výtvarného umenia na katedre Teórie a dejín výtvarného umenia FVU AU.

(ek, b)

foto: Vlado Bahúľ

JUBILUJÚCI DR. H. C. PROF. PHDR. JÁN FINDRA, DRSC.: „ÚLOHOU PEDAGÓGA JE VEDIEŤ ČÍTAŤ ADRESÁTA“

ČARO HĽADANIA A NACHÁDZANIA V TRINÁSTEJ KOMNATE POZNANIA

Dr. h. c. prof. PhDr. Jána Findru, DrSc. (80) vníma verejnosť predovšetkým ako uznávaného jazykovedca a dlhoročného vysokoškolského pedagóga par excellence. Je autorom a spolutvorcom mnohých učebníc a monografií gramatiky, štylistiky a umeleckého prednesu. Jeho vedecký a pedagogický profil konštituuujú dve základné dominanty: štylistika a teória umeleckého prednesu. Ak platí, že dielo chváli tvorcu (Opus opificem probat), tak dielo profesora Findru si právom zasluhuje ocenenie a úctu. V súčasnosti pôsobí na Katedre herectva FDU Akadémie umení v Banskej Bystrici (istý čas aj na dramaturgii), kde vyučuje kultúru reči, resp. javiskovú reč. Ktosi napísal, že jeho prednášky sú pre poslucháčov sviatkom objavovania systému, štruktúry a krásy vednej disciplíny a niet pochýb, že každý študent sa pod toto konštatovanie rád podpíše.

Jazyk vnímate nielen ako prostriedok komunikácie, ale zároveň aj ako prostriedok poznávania sveta. Vychádzajú z výroku baťka Škultétyho, pripomínate, že práve jazyk je tým povrieslom, ktoré národné spoločenstvo drží pohromade. Platí to zvlášť v dnešnej dobe, keď sme súčasťou Európskej únie?

- V istom zmysle to platí, lebo ak Škultéty povedal, že bez jazyka by sme boli ako rozviazaný snop, tak by sme sa vlastne rozsypali na akési záujmové skupiny, ktoré by možno komunikovali na svojej úrovni a svojím špecifickým jazykom. Isté národné spoločenstvo vytvára totiž osobitnú jazykovú i národnú skupinu predovšetkým prostredníctvom jazyka. Jednoducho, jazyk nás drží pohromade a jeho prostredníctvom sa udržiavame ako celok. Platí to napriek tomu, že sú isté problémy sa završujú zveličujú a občas zaznievajú hlasy, že jazyk dnes nemá úroveň a podobne, čo nie je celkom pravda. Aj dnes je jazyk tým povestným povrieslom.

Patrite do elitnej skupiny našich jazykovedcov, keď to vezmete v modernejších časoch od Ružičku, Paulinyho, Štolca,

cez Mistríka, Habovštiaka až po Dvonča. Držíte prst na tepe dejín, lebo aj jazyk sa neustále vyvíja. Drží krok aj koncepcia starostlivosti o štátny jazyk SR?

- Vrátim sa k myšlienke, že s úrovňou jazyka a jazykovej komunikácie to nie je až také tragické, ako sa to občas prezentuje. Zabúdame totiž, že komunikácia sa realizuje v rozmanitých kultúrno - spoločenských i ekonomických podmienkach, z čoho vyplýva prinajmenšom potreba vidieť zásadný rozdiel medzi súkromným a verejným prostredím. Pritom aj privátne prostredie je diferencované a verejné je ešte diferencovanejšie. Sú komunikačné situácie, kde sa apriórne očakáva, že budeme používať spisovný jazyk, že sa budeme dôsledne usilovať o kultúrnosť a kultivovanosť nášho jazykového prejavu ako celku. To znamená, že budeme používať najmä spisovné výrazové prostriedky tak, ako to predpokladá jazyková a komunikačná norma. Aj vo verejnom prostredí sú však situácie, kde sa očakáva, že síce budeme relatívne spisovní, ale môžeme si dovoliť aj „odskočiť“ a použiť bežný hovorový prvok. A potom sú situácie, kde sa bez problémov môžeme jazykovo uvoľniť a ne-

musíme byť dôsledne spisovní. Na to však občas zabúdame. Často totiž posudzujeme úroveň jazykovej komunikácie podľa tých nižších komunikačných situácií, kde si môžeme jazykovo-komunikačne dovoliť viac.

Vlastne ste sa dotkli všeobecnej úrovne jazykovedného myslenia na Slovensku. Ako však hodnotíte jazykovú vybavenosť študentov AU? Rád zdôrazňujete, že vás teší, keď ich môžete vovádzať do trinástej komnaty poznania, aby v nej prežívali a precitovali čaro hľadania a nachádzania.

- Spojenie trinásta komnata poznania je naozaj presné a najmä a predovšetkým sa ho snažím dostať do povedomia študentov, budúcich hercov. Naznačujem im, že ich každodenným chlebkom bude práve jazyk a v tomto kontexte na prvom mieste pripomínam pojem „text“. Študenti budú pracovať s jazykom, ale ich pracovným nástrojom popri ňom bude aj text, ktorý vytvoril niekto iný. Ak máme konkrétne hovoriť o situácii na FDU a mojom pôsobení - nerád to vravím, ale ani budúci pokrač. na s. 4 >>

herci neprichádzajú na fakultu osobitne perfektne pripravení, pokiaľ ide o prácu s jazykom. A už ani nechcem vraviť o kategórii textu. Pýtate sa, o čom to svedčí? Túto tému by som nerád zoberal jednou vetou, prezradím len, že sa zaoberám myšlienkou napísať nejakú vážnu prácu, možno aj esejisticky ladenú, kde by som špecifikoval korene tohto problému v našom strednom i vysokom školstve. Domnievam sa, že došlo k situácii, keď vzniklo napätie medzi kvantitou a kvalitou i medzi obsahom a formou. Zdá sa mi, že v tomto čase nie je ani tak dôležitá kvalita ako kvantita. Hovorím tomu trochu takou poklesnutou metaforou „sekám, sekám, sekaničku...“ Zabúdame, že skutočná hodnota je uložená v kvalite a v obsahu a tomu by sme mali predovšetkým venovať pozornosť. V tomto kontexte pripomeniem znovu kategóriu textu. Ja študentov, ktorí o texte, žiaľ, nevedia takmer nič, chcem vždy presvedčiť, že text, ktorý vytvoril autor, nesie nejaké poslanstvo, ideu a toto poslanstvo uložil do svojho komunikačného zámeru. A študent – a to by sme ho mali učiť aj na FDU – by mal mať schopnosť v tomto podpalubí textu, v jeho obsahovo – tematickom pôdoryse a myšlienkovom rozmere, objaviť, povedané tak trochu banálne, čo chcel autor povedať. O to predovšetkým ide. Čiže zorientovať sa v hĺbke textu a až potom hľadať, ako to hĺbkové, myšlienkové, obsahovo – tematické autor stvárnil jazykovo – kompozične na povrchovej rovine textu. A nájsť a vidieť, ako je táto hĺbka zosynchronizovaná s povrchom. Lebo povrchová organizácia textu slúži na spriežračňovanie jeho obsahovo-tematického poslania. Povrchové ustrojenie textu, jeho jazykovo – kompozičné stvárnenie slúži autorovi na to, aby čo najpresnejšie, ale najmä čo najpresvedčivejšie alebo, ak chceme, i čo najjetickejšie a v prípade umeleckého textu aj najesteticejšie stvárnil ono myšlienkové poslanstvo, o ktoré autorovi ide a prostredníctvom ktorého chce oslovit adresáta.

Predkladáte nefalšovaný pohľad erudovaného jazykovedca, ktorý chváli jazyk a neustále sa naň pozerá ako na istý zázrak. Ale povedzte, chápu to aj vaši študenti?

- Je to pre nich náročné, ale musíte hľadať jazyk, ktorému dokážete porozumieť. Nie je to jednoduché, no mám pocit, že v tomto ročníku sa mi to viac-menej darilo, že sme si tak trochu rozumeli. To je dobre. Dôležité je, aby ste našli pomyselný most, po ktorom si vzájomne dokážete vyjsť v ústrety. Potom ako pedagóg máte šancu, že študentom aj niečo dáte. Som presvedčený,

že úlohou pedagóga je okrem iného vedieť čítať adresáta. A študent je tiež adresát. Vy si ho „čítate“ aj v kinetike, cez ňu zistíte, či sa na vás pozerá roztvorenými očami, či vníma váš výklad a či vám rozumie. Ideálne je, ak sa vám ako pedagógovi podarí rozvíriť dialóg. V priebehu desaťročí som sa naučil, že toto je to základné. Ak dokážete oslovit študenta ako svojho adresáta, ako pedagóg ste vyhrali.

Ako v naznačených súvislostiach vidíte vzťah herec – poslucháč?

- Aj my by sme budúceho herca mali naučiť, ako by mal oslovit svojho budúceho adresáta tak, aby mu odovzdal to poslanstvo, ktoré uložil do textového podpalubia autor v rozmedzí svojho komunikačného zámeru a komunikačného plánu. Tu je dôležitá jedna vec: študent dostane do rúk písomný text, ale adresátovi ho odovzdáva v ústnej podobe. To znamená, že vlastne herec pracuje s cudzím textom tak, že ho pretransformúva z jednej podoby do druhej. Práve to sa od neho očakáva, to je ono umenie, na ktoré by sme ho mali pripraviť. To je aj dôvod, prečo by som kategórii textu, jeho pretransformúvaniu z písomnej do ústnej formy a tejto problematiky vôbec venoval minimálne jeden semester. No tu sa vynára ďalší problém. V ústnej podobe odovzdávame adresátovi text najmä za pomoci jazykovo – intonačných prostriedkov. Nie je pravdou, ako sa to dlho akcentovalo aj na umeleckých fakultách, že dôležitá je predovšetkým artikulácia hlások a hlások v prúde reči, asimilácia, spodobovanie atď. Isteže, ani problematiku artikulácie nemožno zanedbávať; adekvátna, spisovná, normatívna artikulácia predstavuje formálnu bázu hercovho rečového prejavu. S ňou však funkčne veľa nenarobíte. Nanajvýš takto možno charakterizovať postavu, povedzme, výslovnosťou spoluhlásky „r“ (račkovanie) alebo sykavkami. Tu sú však minimálne možnosti, ako stvárniť danú postavu, jej idiolekt. To je súčasť istých jazykových daností človeka, a teda aj postavy, ktorá tento charakteristický artikuláčny problém má tiež daný akoby od Boha a takto ju vlastne stvárnil autor. Herec tento jej artikuláčny problém využije len ako formálny charakterizačný prostriedok. Preto aj študentov viem k tomu, aby si uvedomili, že osobitne dôležité je funkčné, variabilné využívanie jazykovo – intonačných prostriedkov. Táto príprava by mala tvoriť základ ich teoretických i praktických jazykových daností, aby dokázali vybudovať kultúrny a kultivovaný text v súlade s charakterom postavy a v súlade s celkovou stavbou javiskového

tvaru. Práve s funkčnou synchronizáciou jazykovo – intonačných prostriedkov majú problémy herci, no predovšetkým moderátori.

Keďže všeobecne je v médiách pomerne veľa jazykového balastu, nemalo by sa to riešiť inštitucionálne, nemal by väčšiu rolu zohrávať trebárs Jazykovedný ústav Ľ. Štúra v súčinnosti s ďalšími subjektmi? Alebo to ponechávať len na školy?

- Nie som si istý, či máte celkom pravdu. Problém vidím niekde inde. Táto doba je dosť povrchná, vnútorne, hĺbkovo, duchovne a duševne je vyprázdnená. Študenti necítia tlak čo najlepšie sa pripraviť na svoj budúci život, lebo často vidia, že nie sú dôležité schopnosti, ale „správne“ kontakty. Očakával by som, že predsa len na isté pozície by sme ako dominantnú a východiskovú mali brať odbornosť, a nie aktuálne väzby, osobné alebo politické. Platí to, aj pokiaľ ide o hercov i moderátorov. Zrejme by sa ich výberu malo venovať viac pozornosti, mali by prejsť cez vecné a funkčné výberové sito, pretože budú svoj post prezentovať aj kultúrnym a kultivovaným jazykovým prejavom. Zdá sa, že takýto výber akoby neexistoval.

Bez pochlebovania - ste vynikajúci pedagóg, rovnako tak pedagogický manažér - veď ste boli prvým rektorom novozriadenej Univerzity Mateja Bela - jazykovedec, publicista, exposlanc i vedúci Kancelárie prezidenta SR v Bratislave. Je všeobecne známe, že na každom poste zanechávate výraznú pečať svojej osobnosti, keďže pôsobíte ako silný a racionálny človek s pevnými mravnými princípmi. Ktorá z uvedených parkiet je vášmu srdcu najbližšia? A keď sme už pri tom, ako vnímate svoje životné jubileum?

- Mám taký pocit, že sa to nedá od seba oddeliť. Inak, pôvodne som vôbec nezamýšľal stať sa jazykovedcom. Študoval som slovenčinu a dejepis, no dokonca aj diplomovú prácu Úsilie o hospodársky pokrok v diele Daniela Gabriela Licharda som robil z dejepisu u docenta Goláňa, ktorý ma nahováral, aby som zostal na katedre. Uprednostnil som však Lučenec a tam na pedagogickej škole som objavil nádhru jazyka ako perfektne zoštruktúrovaného systému. Neskôr v Banskej Bystrici na bývalom Pedagogickom inštitúte mi profesor Plintovič prideliť vyučovanie slohu, čo nebolo jednoduché, lebo sloh bol v tom čase doslova v plienkach. Takými divnými cestami som sa dostal k štylistike a som rád, že sa tak stalo, lebo si namýš-

lam že som vari aj v lingvistickej oblasti niečo urobil, povedal, napísal. A ak sa pýtate na moje životné jubileum, či ide len o číslo, o medzník, alebo dôvod na bilancovanie, je zaujímavé, že ani na túto otázku nie som schopný jednoznačne odpovedať. Veril som, že sa osemdesiatky dožijem, hoci – ako každý iný – som tiež zápasil aj s chorobami. Nechválil som sa však nimi, ani som sa na ne nestažoval. A tak si

moje okolie myslelo, že som najšťastnejší človek na svete, hoci boli chvíle, keď mi možno bolo do plaču. Dôležité však bolo, že svoj individuálny priestor slobody som hľadal medzi dvoma existenčnými pólmi, medzi áno a nie. Ak totiž tento funkčný priestor viete zmysluplne využiť, okolie si myslí, že sa vám iba darí. Ale práve tu je dôležité, aby ste si uvedomili hranicu, za ktorú nemôžete ísť a pritom sa tváriť, že

za ňu ísť nechcete. A potom ste spokojný. Takže – život mi zatiaľ chutí a chutí mi aj robota. Práve som začal pracovať na novej publikácii. V tom nepociťujem osemdesiatku ako hranicu. To práve považujem za podstatné i zaujímavé.

(ben)

foto: autor

AKADÉMIA UMENÍ PREKVAPILA NA ZLOMVAZE

FAKULTA DRAMATICKÝCH UMENÍ AU V BANSKEJ BYSTRICI SA V PRVEJ POLOVICI MÁJA ZÚČASTNILA DIVADELNÉHO FESTIVALU UMELECKÝCH VYSOKÝCH ŠKÔL ZLOMVAZ. JEHO USPORIADATELMOU BOLA DIVADELNÁ FAKULTA AKADÉMIE MÚZICKÝCH UMENÍ V PRAHE (DAMU). ORGANIZÁCIU MALI NA STAROSTI AKO KAŽDÝ ROK ŠTUDENTI DRUHÉHO ROČNÍKA KATEDRY PRODUKČIE V SPOLUPRÁCI SO ŠTUDENTMI ĎALŠÍCH DIVADELNÝCH ODBOROV FAKULTY.

MEDZINÁRODNÝ RÁMEC, WORKSHOPY...

„Jedna DAMU jaro nedělá“ – tak znelo motto tohto 21. ročníka, ktoré vyjadrovalo snahu o zdôraznenie myšlienky festivalu, ktorý v čase svojho vzniku slúžil predovšetkým ako priestor pre stretnutia študentov umeleckých škôl a umožňoval im konfrontáciu ich aktuálnej študentskej divadelnej tvorby. Tento rok sa počet umeleckých škôl rozrástol. Okrem českých (DAMU a JAMU – Janáčkova akadémia múzických umení v Brne) a slovenských (VŠMU a AU) prijali pozvanie aj Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna im. L. Solskiego (PSWT) z Vroclavi (Poľsko), The Royal Central School of Speech and Drama (CSSD) z Londýna (Angl.) a HKU Theatre, Academy of the Arts (HKU) z Utrechtu (Hol.). Tak ako v posledných dvoch rokoch bol festival nesúťažný a okrem hlavnej prehliadky ponúkol aj workshopy rôzneho zamerania

a bohatý off program. Spolupráca s pražským Quadriennale priniesla mimoriadnu príležitosť uskutočniť sedem workshopov s lektormi svetového formátu. Workshopom zameraným na interakciu s verejným priestorom zaujal chorvátsky performer Boris Bakal. Dramatik Esteve Solera a architekt Jordi Queralta z Barcelony naviazali na svoj workshop Against the City, ktorý bol realizovaný viac než päťdesiatimi režisérmi po celom svete a vyhral francúzskeho Godota. Zvláštnym hosťom festivalu bol Frank Totino, dlhodobý spolupracovník kanadskej legendy, improvizátora Keitha Johnstona, ktorý predstavil nové tendencie v improvizovanom divadle. Okrem toho Zlomvaz ponúkol aj workshopy svetelného designu, hudobnej a divadelnej produkcie a edukatívneho divadla.

ARABSKÁ NOC BODOVALA NAPLNO

Hlavným programom festivalu však boli absolventské predstavenia, ktoré prebiehali v priestoroch Divadla DISK a v rôznych učebniach fakulty. Naša fakulta dramatických umení sa na Zlomvaze prezentovala hneď tromi inscenáciami - Roland Schimmelpennig Arabská noc (réžia Petra Kovalčíková), Jozef Gregor Tajovský Hriech (réžia Jana Ovšonková), Katarína Pirohová Oné man (réžia Katarína Pirohová). Najväčším prekvapením festivalu sa stala absolventská inscenácia poslucháčky réžie Arabská noc. Okrem zaujímavého drama-

tického textu, výstižnej scénografii a kvalitnej režijnej práce boli vysoko ocenené aj herecké výkony. Rozsiahlu kritiku Petra Pavlíčka uverejňujeme osobitne. Zaujať náročného diváka sa podarilo aj jednoaktovke Hriech. Napriek dedinskej tematike a archaickému slovníku pútala inscenácia svojím invenčným spracovaním. Viac o tom Vojtěch Vávra v ďalšom kritickom postrehu (viď recenzie). Za dvoma silnými inscenáciami dobiehala monodráma Jozefa Komiňáka Oné man. S jej komickými polohami malo zlomvazské publikum miestami problémy. Inscenácia upútala viac témou a dramatickým textom než humorom, o ktorý sa snažil jej protagonist. Postrehy študentky divadelnej kritiky Terezy Kosákovej prinášame v článku Recenzie (viď s. 10).

FDU Akadémii umení v Banskej Bystrici sa tento rok naozaj podarilo vybrať reprezentujúce inscenácie. Vďaka nim si divadelná fakulta znovu obhájila svoje miesto na tomto najnovšie už medzinárodnom divadelnom festivale.

(turda)

V PRÍPADE DOCENTA MGR. ART. FRANTIŠKA VÝROSTKA PLATÍ: ŠEŠTĎESIATKA JE LEN VYDÝCHNUTIE...

AK JE NÁROČNÝ PEDAGÓG NA ŠTUDENTA, MUSÍ TO PLATIŤ AJ OPAČNE

Je rodákom z Valalíkov, čo je vlastne synonymum pre štyri malé dedinky (nárečovo valalíky) abovského regiónu Buzice, Bernátovce, Všechnsvätých a Košťany, ktoré sa pred rokmi zlúčili v jednu obec. Akiste majú Valalíky, presnejšie Buzice, viacero významných rodákov, no docent Mgr. art. František Výrostko je nesporne mediálne najznámejší. Bodaj by nie: herec a od roku 2008 riaditeľ Slovenského komorného divadla v Martine, účinkujúci v televízii, vo filme (o. i. Keď hviezdy boli červené, Tretí šarkan, Vták nociar), v dabingu či rozhlase. Tiež moderátor, poslanec ŽSK a vysokoškolský pedagóg. Postupne asistent, odborný asistent, hosťujúci docent, od roku 2008 docent, mimoriadny profesor, vedúci katedry herectva na FDU AU v Banskej Bystrici, člen kolégia dekana, tiež vedeckej a umeleckej rady školy.

Ak má človek to šťastie - čo však nemusí byť akurát priliehavý termín - že je zároveň hercom, riaditeľom divadelnej ustanovizne, pedagógom a navyše poslancom, potom sa núka záver, že mu hviezdy prajú. A môže si voľkať, keď dostane otázku, v ktorej profesii sa takpovediac našiel.

- Ak mám byť úprimný, určite je to herectvo, veď ho robím najdlhšie, od ukončenia VŠMU v roku 1976, kedy som nastúpil do martinského divadla, kde som dodnes. Riaditeľujem od roku 2008 a pedagógom som bol ešte skôr. Vravím, že v divadle si oddýchnem od školy, v škole od divadla, ale sú to spojené nádoby, veď inak to ani nevychádza. A čo obnáša riaditeľská funkcia, to je na dlhší rozhovor. Keď sa roku

2008 dostaval martinský Národný dom, prikačila nás kríza a rozpočet išiel zrazu dolu o 30 percent, tak sme s tým museli zápasit a zápasíme dodnes. Tak ako všetky kultúrne inštitúcie v kraji. Mojou prvorádou povinnosťou je teda zháňanie peňazí, lebo rozpočet, transfer, ktorý nám pošlú, nám pokryje platy a odvody a na všetko ostatné si musíme zarobiť. Ešteže sú tu rôzne granty a sponzorské príspevky. Nie, nevyužívam pri tom svoje poslancovanie, to určite nie, no je škoda, že som tam z oblasti kultúry sám - samučičký. Len keď veľmi prihára, keď nemáme na výrobu nových inscenácií, alebo keď cestujeme na festival do zahraničia, snažím sa vybaviť, čo sa dá. Napríklad do Soulu na Svetový festival národných divadiel, to je hneď len

tridsať leteniek... Boli sme tam pred pol-druha rokom po druhýkrát a bola to pre naše divadlo veľká udalosť. Na prvý raz nebolo jednoduché sa tam nominovať, veď nie sme národným divadlom, aj keď ako neprofesionálne sme ním kedysi do roku 1919 boli. Vtedy sme od fotili priedeľ nášho Národného domu, kde ten nápis svieti, preložili sme to do angličtiny a zaslali šéfovi festivalu v Soule, ktorý to akceptoval. Naše hry sa im páčili a o dva roky nás už pozvali sami. Boli sme tiež na významných festivaloch v talianskom Cividale, poľskom Olsztynie a iných dejiskách, kde sa nám dostalo najviac ocenení zo všetkých slovenských divadiel. S radosťou môžem konštatovať, že aj v týchto časoch sa nášmu divadlu darí. A keď hovorím

o divadle, musím vraviť aj o škole, lebo toto prepojenie funguje. A nielen s našou školou, ale aj VŠMU. Po časoch, keď našu školu odsúvali a VŠMU ju zaznávala ako čosi, čo vzniklo vraj na politickej báze, prišli na AU výsledky a etablovanie sa v slovenskom školskom segmente. Veľké renomé získali naše školské inscenácie, a to aj v zahraničí, pripomeniem, že prvý z nich vôbec moji študenti v Poľsku, potom v Kyjeve, Taliansku, na pražskom Zlomvaze. Takže už sa s VŠMU nebojkotujeme, sám tam chodím robiť oponentské posudky na doktorandov, oni zasa k nám. Skoro vo všetkých slovenských divadlách už pôsobia absolventi našej fakulty ako herci, dramaturgovia, režiséri. Len k nám do Martina som vzal štyroch, absolútne sa vyrovnali k tým, ktorí prišli z VŠMU a nie je problém, aby dostávali titulné roly. Našej teatrologickej konferencie na FDU AU sa pravidelne zúčastňujú teatrologovia, pedagógovia či študenti VŠMU, takže vzťahy sú už úplne normálne.

Vediete katedru herectva AU, pod palcom máte vyučovanie hlavného predmetu herecká tvorba a povinne voliteľného predmetu dabingové herectvo. V akom zrkadle vidíte svojich študentov? Ako vás berú a vnímajú?

- Snažíme sa, aby dnešný študent bol náročný. Tak ako sme my, pedagógovia, nároční naňho, chceme, aby to platilo aj v opačnom garde. Aby od nás vyžadoval najmä odovzdávanie skúseností. Takých študentov mám rád, aj keď nie všetci sú takí. Treba si uvedomiť, že ponuka prevyšuje dopyt, trh je presýtený a doslova boj o získanie istej pozície najmä v divadlách je neúprosny. Sám mám na stole možno 120 žiadostí o prijatie do zamestnania. Preto kvitujem, že naši absolventi sa nestraťili, čo máme podložené štatisticky a škola figuruje na poprednej priečke v rankingu vysokých škôl v ich zaraďovaní do praxe. Dokážu si založiť súkromné či agentúrne divadlá, hosťovať na iných scénach. To, že sú takí životaschopní, je pre mňa dobrá správa, to si na nich cením. Nečakajú so založenými rukami, ani sa automaticky neobracajú na mňa ako riaditeľa divadla s tým, aby som ich dal šancu. V Martine neuprednostňujeme ani našich, ani absolventov VŠMU či iných škôl, vyberáme podľa potreby, typológie, hereckých kvalít, pričom najsamprv ich podrobujeme skúške.

V tejto súvislosti sa nedá nespomenúť práve aktuálny festival Dotyky a spojenia, ktorý sa uskutočňuje na pôde vášho divadla. Služi aj on zámerom, o ktorých hovoríte?

- Určite. Dotyky a spojenia píšu práve teraz svoj desiaty ročník, pričom už niekoľko rokov „bežia“ aj Dotyky a spojenia junior. Festival sme založili preto, aby sa slovenské divadlá ukázali, k čomu slúži prezentácia zhruba 30 inscenácií a ďalšie sú vo večernom a detskom programe. Môžu sa teda predviesť všetky slovenské divadlá, nevynímajúc študentské, medzi nimi aj súbor AU. Takáto konfrontácia je užitočná. Je dobré, že náš festival sa prepája s podujatím VŠMU a inými, že študenti pendľujú - sám mám teraz jednu žiačku zo španielskej Murcie v rámci programu Erasmus - a využívajú veľké možnosti.

Spät k vám. Nepocítujete problém ako riaditeľ dostať sa na javisko v hereckej úlohe?

- Nie. Tento problém, chvalabohu, nemám. Aktuálne hrám v piatich či šiestich inscenáciách a sú v tom aj titulné postavy. Isteže, je toho menej ako kedysi pred riaditeľovaním, v každom prípade však režiséri na mňa nezabudli a využívajú moje herecké služby.

Keď už sme pri tom, vraj každá postava, ktorú stvárňujete, vám musí byť blízka, musíte si k nej nájsť citový vzťah. Dajte nejaký príklad z tohto súdka.

- Nuž, mám ich na konte hrozne veľa. Nedávno sme mali soirée za účasti Vajdičku, Porubjaka a aj tam sa konštatovalo, že vymenovanie tých postáv by trvalo aj tri hodiny... Ale, prosím. Postavou, ktorou som doslova vyletel po nástupe do Martina, bol Vocílka v Strakonickom gajdošovi. Bolo to pohybovo náročné, na pesničky, na tanec a tam som dostal od kritika Miloša Místrika nálepku v tom zmysle, že išlo o „herecký výkon pohybový, na našich javiskách nevidaný“. Vyslúžil som si za ňu aj celoštátnu cenu, bol to naozaj odrazový mostík. Nálepka pohybového herca mi tak trochu zostala. Keď bolo treba jazdiť na jednokolesovom bicykli, chodiť na cirku-sovej guli, žonglovať, tancovať, spievať ako v Tylovi Ulenspieglovi či Kupeckej komédii, siahli po mne. Našťastie potom prišli aj postavy dramaticky veľmi silné. Srdcu blízka je mi aj postava Truffaldina Battocchiiho, ktorú si diváci občas ešte môžu pozrieť v televízii, a to v Sluhovi dvoch pánov. Hru režíroval Matúš Olha a bola to vynikajúco urobená inscenácia. Zahral som si u Romana Poláka, v Dotykoch a spojeniach, inscenácii, s ktorou sme v roku 1991 vyhrali hlavnú cenu na festivale v Edinburgu. Ale utkvela mi aj postava Harpagona alebo Tartuffa, za stvárnenie ktorého som si vyslúžil Cenu Literárneho fondu. Je toho viac. I teraz ponúkame v divadle

Kumšt od francúzskej autorky Jasminy Rezaovej, kde hráme traja chlapi a je to nádherné predstavenie. Som za takého úlohy vďačný osudu i režisérovi.

Spomenuli ste pohyb, napokon vášnivo holdujete turistike a možno práve preto ste vraj odolný voči stresu. Je to pre vašu profesiu výhoda?

- Nuž, keby som bol tak odolný voči stresu, ako sa hovorí, asi by som bol na tom lepšie. Faktom je, že v pozíciách, ktoré zastávam, je stresu neúrekom. Odbúravam ho medziiným na javisku, lebo hrám doslova schuti. Nechápem tých kolegov, ktorí sa k úlohe postavili len profesionálne. Ja to mám zrejme dané do vienka od rodičov a starých rodičov. Čokoľvek urobili a keď videli výsledok svojej práce, mali veľkú radosť. Stačil pozametany, čistý dvor... Keď sme stavali rodinný dom, majstri murári ma naučili kadečo, vedel som vakovať, šalovať a mal som z toho ohromnú radosť. To sa prejavuje aj na scéne, kde vyplavujem všetok stres. Pohyb k tomu patrí, lebo si musím udržiavať kondičku, dvakrát týždenne hrávam s partiou nadšencov volejbal a chodíme tiež na hory. V lete zvládnem dve, tri či štyri dvojtisícovky, rád sa pri takej príležitosti kochám krásou najmä Západných Tatier a milujem zbierať huby. Hlavne na chate na Orave, kde tiež rád rybárim a úlovkom kapitálneho zubáča spreď dvoch rokov som sa vari zaradil medzi fajšmekrov tejto aktivity. Prosto, len čo mám chvíľku voľna, vyrážam do prírody, k čomu je okolie Martina priam stvorené. Minulý rok som absolvoval cyklotúru na južnej Morave, a predstavte si, kolegovia mi teraz k jubileu darovali nový bicykel!

To je fajn, že ste sa dotkli svojho životného jubilea. Skúsme túto debatu završiť aspoň malým zamyslením, ak nie rovno dramatickým vyznáním.

- Mohol by som poslúžiť svojim životným krédom „Nič ľudské mu nie je cudzie“, ale viac sa mi pozdáva výťah z krásneho listu nášho popredného teatrologa a divadelného kritika Milana Poláka. Stálo v ňom: „Milý jubilant, neberte to ako zavíšenie niečoho. Šešťdesiatka, to je len vydýchnutie a pokračujte ďalej...“ A naozaj je to tak, lebo robota nepustí. Chvalabohu, tej mám dosť, dúfam, že mi zdravie bude slúžiť, aby som vo svojej práci mohol pokračovať.

(ben)

foto: Vlado Bahýl

DOC. PROCHÁZKA: „DIRIGOVANIE ZBORU JE NEVĎAČNÉ ŠTÚDIUM“

Hostujúci docent Mgr. art. Pavol Procházka (65) patrí ku skálnym pedagógom Akadémie umení, veď tu pôsobí od vzniku školy. Na katedre kompozície a dirigovania zboru fakulty múzických umení spod jeho rúk najnovšie vychádza aj Michal Čubáň, ktorého vedie po celé jeho štúdium a možno i dlhšie, lebo jeden ročník musel z vážnych dôvodov opakovať.

- Miško Čubáň je veľmi šikovný, muzikálny, nadaný, ale ešte mu chýba viacej osobnej, no predovšetkým umeleckej disciplíny, - vraví na margo svojho zverenca docent Procházka. - Nuž, zažíva učňovské roky, no keď dozrie a dá si na tieto veci pozor, tak bude z neho dobrý zborový dirigent.

O vás je známe, že ste na tunajšej akademickej pôde začínali takpovediac od piky. Dokonca ste autorom osnov pre dirigovanie zboru pre subkatedru. Ak teda hovoríme o Čubáňovi, ako absolvent je jedným z mnohých...

- To je tak ako vo všetkom v živote. Sú aj talenty, aj menej talentovaní žiaci, je to akási sínusoida. Inú vec predstavuje ich uplatnenie v praxi. Môžem povedať, že ani jeden z absolventov nie je bez zamestnania, no profesionálne dirigentsky sa je náročné uchytíť, lebo takých miest je málo. Veď si len vezmite, operu máme v Bratislave, Banskej Bystrici a Košiciach, možno ešte prichádza do úvahy spevohra v Prešove, ale to pre adeptov profesionálneho zborového dirigovania nestačí. Jedine, že by sa dostali na vedľajšie, asistentenské miesta.

Osobne som prednedávnom pomohol Michalovi Čubáňovi tým, že som ho zobral spievať do tenoru v zbere divadla. Aspoň uvidí, ako sa to robí, zažije iných dirigentov, aj svetového mena, počuje sólistov – to je nezaplátiteľná skúsenosť.

To, čo uvádzate, má zrejme dopad aj na vašu prácu. Mimochodom, máte pre ňu vytvorené primerané podmienky?

- V Akadémii umení je všetko už zabeznuté, „kľape“ nám to, o čom svedčia aj výsledky. Mne je však smutno z toho, že rokmi to má klesajúci trend. Nemyslím kvalitatívne, skôr obsadením, lebo sa nám na tento odbor nehlási taký počet uchádzačov, aký by sme potrebovali. Dirigovanie zboru sa okrem Banskej Bystrice vyučuje už len na VŠMU v Bratislave, no je to nevďačné štúdium, lebo študent musí mať okrem iného svoje teleso praktickej výučby, a to škola v dnešných časoch nemá možnosť finančne zabezpečiť. Voľakedy, za čias môjho štúdia na VŠMU sme takého cvičné teleso mali. Sám som robil so Slovenskými madrigalistami, tiež dr. Štefanovi Klimovi asistenta, pričom ako študent som bol už druhým diri-

gentom. Možnosti boli teda väčšie, tiež zázemie, zborové hnutie, organizované bývalým Osvetovým ústavom. To malo svoju hodnotu, pretože boli miestne, okresné, krajské a celoslovenské súťažné kolá, kde boli povinné skladby a každý zbor sa mohol predviesť, pričom tie najlepšie sa prebojovali na súťaž Zlatý veniec v Bratislave. To nám dnes chýba, je síce veľa zborov, ale kvalita je mizerná.

Všimli sme si, že pri absolventských koncertoch využívajú vaši zverenci s obľubou kapacity banskobystrického konzervatória.

- Áno a som rád, že pán riaditeľ Sedlický, ktorý mi, pre zaujímavosť, voľakedy spieval v Lúčnici, takúto možnosť umožňuje. Viem, čo hovorím. Jednej mojej žiačke som dal k dispozícii Technik akademik, lebo by si to inak nezaplatila. Keď som pôsobil vo filharmónii a učil na VŠMU, tak som svojim žiakom doprial dirigovať veľký filharmonický zbor v rámci absolventského koncertu. Dnes sa to nedá...

(ben)

foto: (in)

DAŤ NIEČO, KEĎ MUSÍM, JE INÉ, AKO DAŤ NIEČO, KEĎ CHCEM, VRAVÍ KAROL KONÁRIK

Ako to už býva, ani vlnajší slávnostný koncert k 15. výročiu Akadémie umení v Štátnej opere v Banskej Bystrici sa nezaobišiel bez sponzorskej podpory. Pomocnú ruku pri prenájme tamojších priestorov poskytla vtedy aj jedna z najznámejších osobností nášho regiónu Karol Konárik (65). Banskobystrický podnikateľ, spevák a niekdajší poslanec parlamentu sa v našom rozhovore dotkol tiež otázky slovenského školstva a postavenia AU v ňom.

- Viete, zavše s mimoriadnou obľubou používam spojenie „radosť mať smäd“. A to sa presne hodí aj v tomto prípade. Keď prišiel za mnou rektor AU Matúš Olha a spomenul, že sa chystá koncert, mne to ulahodilo. Ja som totiž vyrastal v ťažkých časoch, avšak pri muzike. No keď mi mama chcela kúpiť harmoniku, musela predať kravu...

To zostalo vo mne a som rád, že akadémia tu funguje, lebo si dobre pamätám, keďže som bol pri tom, ako musela odolávať rôznym atakom a snahám za každú cenu ju zrušiť, resp. oklieštiť. Za čias ministra školstva Mikolaja sme k tomu našťastie mali čo povedať a aj sme sa vyjadrili spolu s ďalšími politikmi. Všetka česť Jánovi Mikolajovi, ktorý sa takisto zastal školy. Osobne tlieskam VŠMU v Bratislave, ale prečo by nemohla byť rovnaká škola aj pod Urpínom, ktorá už vychovala výborné

kádre, umelcov, spevákov, výtvarníkov? Keď som na spomínanom koncerte videl takú Michaelu Kukorovú, až mi srdce zaplesalo. Celý koncert bol nádherný, sledoval som reakciu pána prezidenta, publika, bolo to niečo úžasné. Preto poslanie Akadémie umení by mali pochopiť všetci Stredoslováci od Čadce až po Rimavskú Sobotu, veď v nej pôsobia vynikajúci pedagógovia. A to nie je len otázka klasiky, keď už hovoríme o hudbe. Videl som totiž džezový koncert, to sú úžasní chlapci a to treba len podporovať. Takže, bol som šťastný, že sa nám to podujatie v Štátnej opere vydarilo a vôbec verím, že škola bude dobre fungovať aj v budúcnosti, pretože si našla svoje miesto a jej absolventi sa dokážu uplatniť vo významných kultúrnych inštitúciách. Mám z toho úprimnú radosť.

Vaša spoluúčasť na realizácii uvedeného koncertu zrejme nebola jednorazová záležitosť. Možno považovať podporu kultúre za prejav vašej firemnej filozofie?

- Samozrejme. Napokon každý, keď môže, niekde niečo spravidla podporuje. Nedávno som mal v Martine štyri vypredané koncerty a celý výťažok sme poukázali pre detskú onkológiu. Rovnako v Dolnom Kubíne. Náš Hotel Kaskády Sielnica podporuje základnú umeleckú školu na Sliachi, venovali sme im napríklad klavír – plnopancier a naša spoločnosť – matka KK Company a zvlášť ja ako jej majiteľ s radosťou zasa podporila koncert AU. Pretože dať niečo, keď musím, je čosi iné, ako dať niečo, keď chcem! S láskou – a to platilo presne v prípade akadémie.

(ben)

foto: autor

RECENZIE

FAREBNÁ NOC VO VÝCHODNEJ EURÓPE
ROLAND SCHIMMELPFENNIG:
ARABSKÁ NOC

AKU 8. 5. 2014 v divadle DISK, preklad/translation: M. Kubran, réžia/direction: P. Kovalčíková, dramaturgia/dramaturgy: K. Vozárová, scénografia/scenography: M. Bugáň, pedagogické vedenie/supervision: J. Vedral, K. Burdová, obsadenie/cast: F. Hajduk, R. Packová, J. Szendreiová, M. Juríček, J. Muranský. Slovenská Akadémia umení sa prezentuje na študentskom festivale Zlomvaz v Prahe inscenáciou Arabská noc v réžii Petry Kovalčíkovej a dramaturgičky Kataríny Vozárovej. Panelový dom, nenaplnené túžby a predovšetkým sny. To spojuje všetky postavy v hre Rolanda Schimmelpfenniga. Neuchopiteľnosť konkrétneho času, rovnako tak priestoru, vytvárajú vákuum. Skrz neho autor buduje podobu sveta, v ktorom odhaľuje najskrytejšie povahové vlastnosti jednotlivých bytostí. Schimmelpfennig sa snaží nájsť to, čo je v nás potlačené morálnymi zásadami, teda tajné, nevyslovené túžby, ktoré sa v tomto prípade snúbia so snami. Dramatik tak vytvára zvláštny tvar, ktorý je zvlášť vlastný postmoderným tvorcom. Scénografiu k inscenácii vytvoril Michal Bugáň. Uprostred javiska sa nachádza zvýšená doska, polepená bezpečnostnými páskami do tvaru štvorca. Každý štvorec je až hereckou akciou pretvorený do konkrétneho priestoru. Je tak vystavaný ako dojem vysokého panelového domu, tak i jedného bytu, výťahu či schodiska. Tvorcovia pracujú aj s farebnými svetelnými efektami, ktoré využívajú k zdôrazneniu detailu, ktorý by inak na ploché scéne nebol tak čitateľný. Nikdy by sme napríklad dostatočne neocenili, prečo Francisca (Romana Packová) natoľko okúzlila Karpatiho (Jakub Muranský), nebyť farebného svetla, ktoré ju pri kúpaní zahalilo do nádychu modrej. Filip Hajduk svojím Hansom – domovníkom vytváral komickú rovinu deja. Najmä jeho schádzanie zo schodov, budované gradáciou grotesknosti pohybov, bolo veľmi dobre zvládnuté. Možno tiež oceniť jeho pantomimické nadanie, ktoré využíval k fixovaniu aktuálneho konkrétneho priestoru, v ktorom sa jeho postava nachádzala. Keď napríklad Hansen stál pred dvermi bytu Francescy a Fatimy (Jana Szendreiová), pre diváka bolo naprosto jasné, kde sú dvere a aké sú veľké, čo Hajduk dokázal vytvoriť jedným pohybom ruky, naznačujúcim otvorenie. Vynikal i Maťo Juríček

ako Kalil, a to napríklad pri scéne, keď sa snaží dostať z výťahu. Jana Szendreiová vytvorila zaujímavu svoju Fatimu ako prudkú, uzavretú dievčinu, ktorá je schopná vraždy. Inscenácia vyniká najmä svojou scénografickou zložkou, ktorá kladie dôraz na detail a pracuje s ním takmer filmovými postupmi. Tiež herecké výkony boli veľmi vydarené. Osviežujúcim dojmom pôsobili hovorené komické vstupy hercov, ktorými režisérka odľahčuje inak zložité filozofické témy. Bohužiaľ, niektorým pasážam však nebolo rozumieť, kvôli využitiu technického dozvuku v snových scénach. Napriek tomu bolo celkové vyznenie inscenácie zrozumiteľné.

Petr Pavlíček

(Obratel 3/2014, časopis festivalu vysokých umeleckých škôl Zlomvaz, DAMU Praha)

SILA ODPUSTIŤ, SILA PRIZNAŤ SA
J. G. TAJOVSKÝ: HRIECH

AKU, 9. 5. 2014, réžia, dramaturgia/direction, dramaturgy: J. Ovšonková, scénografia a kostýmy/scenography & costumes: D. Krnáč, pedagogické vedenie/supervision: Mgr. art K. Burdová, Mgr. art J. Sisák, obsadenie/cast: V. Čépeová, M. Görögová, M. Rozkoš, T. Krištof. Jednoaktová hra J. G. Tajovského Hriech, ktorú našťudovali študenti Akadémie umení v Banskej Bystrici, zachytáva jediný večer v domácnosti hospodára Andreja, ktorý sa vracia z Ameriky a zisťuje, že jeho žena Eva splodila so sluhom Jánom dieťa. Jemu samému tato novina pripomenie dávny hriech, z ktorého sa však žene nevyspovedá. Táto spomienka však otvorí jeho srdce, dieťa prijme a Eve odpustí. Režisérka a dramaturgička Jana Ovšonková nasmela v textu škrtat. Je obdivuhodné, s akou energiou a umom sa spolu s hercami tejto úlohy zhostila – introspektívne monologické pasáže nenudia, majú emocionálnu silu a plynú naprosto prirodzene; dialógy neskĺzajú k rutine deklamácie; postavy majú „svoj vek“, a to i napriek faktu, že starú Boru a mladú Evu hrajú vrstovníčky. Okrem výkonov Veroniky Čépeovej v roli Evy a Mareka Rozkoša ako jej muža vyniká výprava Dušana Krnáča, ktorá farebnou štylizáciou charakterizuje postavy a „klasickým strihom“ jasne vymedzuje časopriestor. Ovšonkovej Hriech je silným dielom a je obdivuhodné, že ide „iba“ o školskú prácu.

Vojtěch Vávra

(Obratel 4/2014, DAMU Praha)

TAM, KDE NÁS NIKDO NESLEDUJE
K. PIROHOVÁ: ONÉ MAN

AKU, 9. 5. 2014, réžia/direction: K. Pirohová, dramaturgia/dramaturgy: Z. Galková, hrá/cast: J. P. Komiňák.

Kúpelňa sa stáva našim intímny priestorom, ktorý nás zvádza ku spontaneite. Pri pohľade do zrkadla sa zapája naša fantázia a my sa na seba zrazu pri obyčajnom čistení zubov „šklebíme“, spievame si alebo si prehrávame najrôznejšie scenáre situácií, ktoré nás v priebehu dňa čakajú. Hodinová skeč Oné man pracuje práve s témou spontaneity a jednou z najpopulárnejších komediálnych tém – stereotypom ženy, ktorá nikdy netuší, čo chce. Čo majú urobiť dnešní single muži, aby sa ženám zapáčili? Túto otázku si pred zrkadlom kladie mladý muž, ktorý sa vyrovnáva s neustálym nezaujmom žien. Predstavuje si najrôznejšie spôsoby, ako na ženy zapôsobiť, a príbeh sa stáva len opornou kostrou pre reťazec gagov, ktoré nasledujú. V publiku sa však nestratilo s príliš pozitívnu odozvou. Je vari zlomvazové publikum unavené, alebo sa nezišlo na odpoludňajúšu reprízu také publikum, ktoré by tento typ humoru ocenilo? Napriek tomu, že sa jediný herec na scéne (Jozef P. Komiňák) snažil a jeho herecké nasadenie bolo veľmi energické, publikum skeč rozosmiala iba v niekoľkých prchavých momentoch. Nebolo by správne všetky vtipy vyhlásiť za kliše, ale vo väčšine prípadov boli tieto žarty použité už toľkokrát v toľkých rozličných stand - up komédiách, že sa obecenstvo stalo voči tomuto druhu humoru otupeným. Nepatrný príbeh, ktorý stál v pozadí všetkých anekdot, mal nakoniec prekvapujúcu a osviežujúcu pointu, že zdanlivo nezadaný muž je nakoniec predsa len ženatý za lásku zo svojho detstva. Predstavenie v sebe ukrýva istý nerozvinutý potenciál. Len to bohužiaľ nie je jej komediálny charakter.

Tereza Kosáková

(Obratel 4/2014, DAMU Praha)

NA 47. PALÁRIKOVEJ RAKOVEJ ÚSPECH BREZNIANSKEJ STAROBY S PEČAŤOU AKADÉMIE UMENÍ

INŠPIRATÍVNY POČIN REŽISÉRKY TURANSKEJ

V APRÍLI T. R. SA KONAL UŽ 47. ROČNÍK PALÁRIKOVEJ RAKOVEJ NA KYSUCIACH (MESTO ČADCA). PALÁRIKOVA RAKOVÁ JE NAJSTARŠIA CELOŠTÁTNA TEMATICKÁ SÚŤAŽNÁ PREHLIADKA OCHOTNÍCKYCH DIVADELNÝCH SÚBOROV S INSCENACIAMI PÔVODNEJ SLOVENSKEJ DRAMATICKEJ TVORBY S NOMINÁCIOU VÍŤAZA NA FESTIVAL DIDA PIVNICA (SRBSKO) V ROKU 2015.

Tento divadelný festival je úzko spätý s osobnosťou významného národného dejateľa, dramatika, katolíckeho kňaza, novinára a politika, kysuckého rodáka Jána Palárika, ktorý významnou mierou prispel do vienka slovenského divadelníctva. Symbol Palárikovej Rakovej – červené srdce s divadelnou maskou, ktorého autorom je akademický maliar Ondrej Zimka st., každoročne otvára svoju náruč širokej verejnosti vždy v posledný aprílový týždeň. Centrom divadelného diania sa stali javiská v Dome kultúry v Čadci a v Kultúrnom dome Jána Palárika v Rakovej.

ČO TVORILO RÁMEC FESTIVALU?

Poltucet súťažných súborov (DS Jána Chalupku Brezno, DS Daxner Tisovec, Ružomberké neprofesionálne divadlo RosaThea Ružomberok, Hriňovské divadlo Hriňová, Divadlo bez groša Veľký Krtíš a Divadlo mladých „Veľké kocky“ pri ZUŠ L. Árvaya Žilina), ktoré výberová porota vybrala spomedzi 17 prihlásených, 5 pohostinných súborov (profesionálne Spišské divadlo Spišská Nová Ves, Divadlo Bez opony Banská Bystrica, Dramatický krúžok GSF v Žiline, Divadlo Malá scéna STU Bratislava a Divadelná odbočka MO MS Bácska Palanka, Srbsko), spolu 16 divadelných predstavení, takmer 150 účinkujúcich, vyše 5000 divákov, herci, režiséri, dramaturgovia, scénografi, divadelní historici, zástupcovia médií, vzácní hostia z Kysúc, Slovenska i zahraničia – to všetko tvorilo panorámu 47. Palárikovej Rakovej. V súťažnej časti sa predstavili Divadlo bez groša Veľký Krtíš s inscenáciou hry Júliusa Barča – Ivana Matka, Divadlo mladých „Veľké

BREŽŇANOM VAVRÍNY I POKLONA

Zlatú medailu Jána Palárika a finančnú cenu obce Raková získal na 47. ročníku Divadelný súbor Jána Chalupku mesta Brezno za inscenáciu hry Dany Turanskej Staroba (na motívy rovnomennej novely Mila Urbana) v réžii Dany Turanskej, inak doktorandky Akadémie umení v Banskej Bystrici. Cenu za mužský herecký výkon a striebornú medailu Jána Palárika získal Ondrej Podhradský za stvárnenie postavy Pavla Duchaja v inscenácii Staroba. Na záver pár slov od odbornej poroty z hodnotiaceho rozborového semináru: „Dramatizácia prózy Mila Urbana Staroba je počínom presahujúcim súvislosti ochotníckeho divadelníctva na Slovensku – počínom inšpirujúcim divadlo profesionálne. Breznianske divadlo ako prvé siahlo po Urbanovej poviedke, prenieslo ju na divadelné dosky. Urbanova krehká próza, vypovedajúca o jednoduchom človeku Pavlovi Duchajovi, o jeho ťažkom životnom probléme – starnutí, o blížiacej sa smrti, bola inšpiratívnou predlohou pre divadelnú adaptáciu mladej režisérky Dany Turanskej. Je veľmi prirodzené, že ambíciou vyspelého breznianskeho súboru sa tak stala originalita námetu, dramaturgická objavnosť a netradičná, koncepčná interpretácia. Prínosom inscenácie bol bezpochyby výtvarný vklad Dušana Krnáča, smerujúci ku kompaktnému a modernému javiskovému tvaru. Overených a skúsených hercov, ktorých môžu Brezno závidieť mnohé profesionálne divadlá (Julo a Gabo Obernauerovci, či Alžbeta Vagadayová) bravúrne doplnil protagonista Ondrej Podhradský.“

Ako to už býva, život prináša rôzne okamihy – radostné i smutné. Dlhé roky bol neodmysliteľným hosťom a vynikajúcim ochotníkom na Palárikovej Rakovej Ladislav Vagaday z Brezna. Žiaľ, tento rok sa tak už nestalo. Jeho pamiatku si Kysucké kultúrne stredisko v Čadci uctilo medailónom a udelením Zlatej medaily Jána Palárika in memoriam za tvorivé hodnoty vo vzťahu k Palárikovej Rakovej a jeho divadelnú i spoločenskú charizmu. Ocenenie prevzala manželka Alžbeta Vagadayová, vynikajúca divadelná ochotníčka.

(dt)

INFORMÁCIE O ŠTÚDIU

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMENÍ AKADÉMIE UMENÍ V BANSKEJ BYSTRICI

Adresa:
Fakulta výtvarných umení,
Akadémia umení, Ulica Jána Kollára 28,
974 01 Banská Bystrica

Dekan FVU AU:
doc. Juraj Sapara, akad. soch.

INFORMÁCIE O ŠTÚDIU

Fakulta výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici je verejná vysoká škola univerzitného typu. Fakulta výtvarných umení uskutočňuje akreditované študijné programy v odbore Výtvarné umenie vo všetkých troch stupňoch štúdia:

- **v 1. stupni vysokoškolského štúdia** – v bakalárskom štúdiu (bakalár - Bc.) so štandardnou dĺžkou 4 roky
Bakalárske študijné programy: Grafika, Maľba a Sochárstvo, Audiovizuálne médiá / Intermédia a digitálne médiá,
- **v 2. stupni vysokoškolského štúdia** – v magisterskom štúdiu (magister umenia - Mgr. art.) so štandardnou dĺžkou štúdia 2 roky. Predpokladom je, že absolvent ukončil prvostupňové štúdium v študijnom odbore Výtvarné umenie, alebo v niektorom príbuznom študijnom odbore. Magisterský študijný program: Voľné výtvarné umenie
- **v 3. stupni vysokoškolského štúdia** – doktorandskom štúdiu (artis doctor - ArtD.) so štandardnou dĺžkou štúdia v dennej forme 3 roky a v externej forme najviac 5 rokov.
Doktorandský študijný program: Voľné výtvarné umenie, v dennej a externej forme štúdia.

Štúdium je ťažiskovo založené na praktickej výtvarnej tvorbe študenta v rozpätí od tvorby koncepcie, návrhu, až po finálne výtvarné dielo; základné ateliérové štúdium dopĺňajú technologické a ďalšie odborné kurzy a teoretické predmety. Absolventi študijného odboru výtvarné umenie sú spôsobilí vykonávať podľa dosiahnutého stupňa profesiu:

- **1. stupeň / výtvarník bakalár (Bc.)** – je pripravený po stránke kreatívnej aj technologickej pre samostatné pôsobenie v oblasti voľnej alebo úžitkovej výtvarnej tvorby, alebo pre spoluprácu s priemyslom v oblasti úžitkového umenia.
- **2. stupeň / výtvarník magister umenia (Mgr. art.)** – je všestranne, prakticky aj teoreticky, pripravený na samostatnú výtvarnú tvorbu vo svojom odbore aj na interdisciplinárnej úrovni, alebo pre spoluprácu s priemyslom v oblasti úžitkového umenia.
- **3. stupeň / výtvarník doktor umenia (ArtD.)** – je pripravený po praktickej aj teoretickej stránke na špecializovanú tvorbu vo svojom odbore, na zvládnutie tvorivých riešení na intermedialnej a interdisciplinárnej úrovni a na podieľanie sa na formovaní vývoja vo svojej oblasti, resp. je pripravený na samostatnú návrhársku a výskumnú činnosť a riadenie tímov v tejto oblasti.

UPLATNENIE ABSOLVENTOV

Absolvent bakalárskeho štúdia študijného programu Grafika, má teoretické a praktické poznatky z oblasti klasickej a alternatívnej grafiky. Je schopný ich tvorivo používať najmä v oblasti voľného umenia. Má prehľad v dejinách výtvarného umenia od najstarších čias po súčasnosť. Je oboznámený s nosnými témami teórie a estetiky výtvarného umenia. Je schopný komunikovať v jednom z cudzích jazykov na pokročilom stupni. Je pripravený pracovať ako výtvarník v oblasti voľného aj úžitkového umenia. Ovláda technologické postupy tlače z hĺbky, z výšky a z plochy. Môže viesť malé grafické dielne, špecializované na tradičné „klasické“ tlače alebo sieťotlač.

Absolvent bakalárskeho štúdia študijného programu Maľba je pripravený na profesionálnu činnosť po stránke kreatívnej aj technologickej, môže pracovať ako výtvar-

ník v oblasti voľnej a úžitkovej výtvarnej tvorby, ovláda technologické postupy maľby v komornom i monumentálnom rozmere. Absolvovanie bakalárskeho štúdia predpokladá vysoký stupeň znalostí absolventa z Dejín výtvarného umenia, Estetiky a Teórie umenia. Je schopný sebareflexie svojej tvorby na horizonte súčasných aktuálnych médií a kultúrnych trendov.

Absolvent sa môže uplatniť ako samostatne tvoriaci výtvarník, člen tvorivého tímu, ako pracovník v kultúrnych inštitúciách, reklamných štúdiách. Po absolvovaní dopĺňajúceho pedagogického štúdia ako učiteľ na výtvarnom odbore ZUŠ.

Absolvent bakalárskeho štúdia v študijnom programe Sochárstvo v odbore výtvarné umenie je komplexnou osobnosťou tohto odboru s potrebnými teoretickými a praktickými vedomosťami a zručnosťami. V potrebnom rozsahu ovláda dejiny umenia má prehľad v estetike a filozofii. Vie sa samostatne orientovať vo výtvarnom prostredí a pracovať ako výtvarník v oblasti voľného a úžitkového umenia.

Absolvent magisterského štúdia študijného programu Voľné výtvarné umenie je samostatne tvoriaci výtvarník v študijnom odbore výtvarné umenie. Dokáže reflektovať potreby súčasného umeleckého diania a je schopný tvoriť výtvarné diela a návrhy pre priemysel a architektúru. Absolvent sa dokáže orientovať vo sfére postmoderného výtvarného myslenia a zároveň si zachovať v procese hľadania vlastnej ľudskej a umeleckej identity vnútornú koherentnosť a rovnovážnosť. Je pripravený na profesionálnu a koncepčnú činnosť a medzinárodnú konfrontáciu v oblasti vizuálneho umenia. Absolvent magisterského štúdia, odboru výtvarné umenie môže pokračovať v 3. stupni vysokoškolského štúdia. Po absolvovaní dopĺňajúceho pedagogického štúdia sa môže uplatniť aj ako učiteľ vo svojom odbore.

Absolvent doktorandského štúdia v študijnom programe Voľné výtvarné umenie disponuje schopnosťami samostatnej umeleckej tvorby. Uskutočňuje výskum a bádateľskú činnosť na úrovni súčasného stavu umeleckého a vedeckého poznania a prináša ku nemu vlastný príspevok. Je spôsobilý spolupracovať v tímovej rea-

lizácii umeleckých projektov, teoreticky reflektovať výtvarnú tvorbu a je schopný viesť odbornú komunikáciu o nej vo svetovom jazyku. Podieľa sa na tvorbe koncepcií a vývoji v odbore Výtvarné umenie. Je schopný uplatniť sa ako samostatne tvoriaci autor a ako vysokoškolský pedagóg.

POŽIADAVKY NA UCHADZÁČA AUDIOVIZUÁLNE MÉDIÁ / INTERMÉDIÁ A DIGITÁLNE MÉDIÁ

Prihlášky na štúdium sa podávajú najneskôr do 30. 11. príslušného kalendárneho roka. Domáce práce prinesie každý uchádzač so sebou na prijímacie pohovory v stanovenom termíne.

Základnou podmienkou prijatia na štúdium je získanie úplného stredného vzdelania alebo úplného stredného odborného vzdelania. Ďalšími podmienkami na prijatie na štúdium je absolvovanie prijímacej skúšky, ktorá pozostáva: z testu, ktorý preukáže u uchádzača vedomosti z dejín umenia a jeho všeobecný, kultúrno-spoločenský rozhľad. V talentovej skúške musí uchádzač preukázať schopnosti a osobné dispozície pre zvolený odbor, t.j. obrazové videnie a vyjadrovanie sa, záujem o výtvarné umenie, fotografiu, o multimediálnu tvorbu, alebo digitálne technológie. Predpokladá sa orientácia a základné znalosti v uvedenej oblasti, ako aj všeobecné vedomosti z dejín umenia, záujem o kultúrne a spoločenské dianie a eventuálna doterajšia umelecká činnosť, ďalej znalosť jedného svetového cudzieho jazyka na úrovni maturity a základné zručnosti práce s osobným počítačom na užívateľskej úrovni. Prijímacia skúška je dvojdiňová (test, praktické zadania, písomná analýza praktických riešení, ústny pohovor).

Prijímacia skúška pozostáva z:

- 1. Hodnotenie domácich prác (určených a voľných) / max. 50 b.**
 - a) Určené domáce práce:
 - Vecná a študijná kresba/ max. 10 b.
 - Fotostory (max. 10 ks fotografií) banálny príbeh / max. 10 b.
 - Voľné video (3 min.) voľne spracovaná téma realizovaná prostredníctvom videokamery v dĺžke /max. 10 b.
 - Počítačová animácia (max. 2 min.) voľná práca vytvorená prostredníctvom nových technológií / max. 10. b.
 - b) Voľné domáce práce:
 - Tvoria voľný a ucelený súbor autorských prác vytvorených ľubovoľnou výtvarnou technikou, alebo spracované digitálnymi technológiami v počte maximálny 20 ks / max. 10 b.

- 2. Všeobecno-kultúrny test s dôrazom na dejiny umenia / max. 20 b.**
- 3. Praktické zadanie** - video realizácia krátkeho video zadania na danú tému / max. 30 b.
- 4. Písomná analýza / max. 10 b.**
- 5. Praktické kreatívno-výtvarné zadanie**, realizácia dvoch kreatívnych zadaní so zameraním na racionálne a koncepčné uvažovanie/max. 40 b.
- 6. Ústny pohovor** - orientácia, rozhladenosť, názorová vyspelosť a vzťah k oblasti vybratej na štúdium / max. 20 b. Pre úspešné absolvovanie teoretického testu musí mať uchádzač prehľad v dejinách výtvarného umenia, všeobecný kultúrno-spoločenský prehľad.

Celkový počet získaných bodov za talentovú skúšku je 170 bodov, t. j. v praktickej časti 130 bodov a v teoretickej časti 40 bodov. K úspešnému absolvovaniu prijímacej pohovorov musí poslucháč získať minimálne 100 bodov. K úspešnému absolvovaniu prijímacej pohovorov musí poslucháč získať minimálne 60 % z celkového hodnotenia praktickej skúšky, t.j. 78 bodov a 55 % z teoretickej časti, t.j. 22 bodov.

GRAFIKA

Základnou podmienkou prijatia na štúdium je získanie úplného stredného vzdelania alebo úplného stredného odborného vzdelania. Podmienkou prijatia na študijný program je prijímacie konanie, ktoré sa skladá: z praktickej časti (talentovej skúšky) a z teoretickej časti (test z dejín umenia a všeobecného kultúrno-spoločenského rozhľadu). Ďalšími podmienkami na prijatie na štúdium je úspešné zvládnutie prijímacej skúšky. Prijímacia skúška je dvojdiňová.

A. Praktická časť prijímacej skúšky:

- 1. Hodnotenie domácich prác**
Uchádzač predkladá štruktúrovaný výber domácich prác. Komisia hodnotí tvorivý potenciál, kresebné zručnosti, jeho obsahovú a tematickú skladbu. Posudzuje kvalitu výberu a kvantitatívny rozsah predkladaných prác. Maximálny počet získaných bodov je 20.
- 2. Praktické zadania:**
 - 1. úloha: Štúdia hlavy podľa živého modelu (kresba). Kresba lineárna alebo tónovaná s dôrazom na zachytenie správnej stavby, proporcie a anatómie hlavy. Mierka kresby k modelu 1:1. Hodnotí sa: Anatomická stavba hlavy, výtvarnú kultúru kresby a schopnosť odpozorovania daného objektu a jeho transkripcia a adjustovanie do grafickej formy. Maximálny počet získaných bodov je 20.

- 2. úloha: Vecná štúdia reálií. Vo vymedzenom čase vytvoriť študijnú farebnú kompozíciu predmetov a materiálov. Dôraz je kladený na zvládnutie kompozičnej schémy, s diferenciaciou jednotlivých kompozičných prvkov (proporcía, štruktúra materiálneho zakomponovaných predmetov). Hodnotí sa: Celkové výtvarné riešenie zahrňujúce tvarovú a farebnú skladbu, reálny záznam objektu v jeho celku a detailoch. Maximálny počet získaných bodov je 20.

• 3. úloha: Výtvarná reflexia na zadanú tému v limitovanom čase. V stanovenom čase vytvoriť voľnú kompozíciu na zadanú pojmovú oblasť. Hodnotí sa: Vystihnutie podstaty témy a schopnosť adekvátnymi výtvarnými prostriedkami reagovať na zadanie. Ďalej sa hodnotí originalnosť výtvarného nápadu a formulácia výtvarného jazyka. Maximálny počet získaných bodov je 20.

B. Teoretická časť prijímacej skúšky:

• **1. test: zo všeobecno-kultúrneho rozhľadu a dejín umenia.** Hodnotí sa orientácia a prehľad vedomosti v problematike dejín umenia, kultúrnej histórie a súčasného umenia. Maximálny počet získaných bodov je 20.

• **2. test: vizuálno-analytický minitest a osobný pohovor.** Percepčný a intelektuálny minitest založený na desiatich otázkach. Posudzuje sa názorová vyspelosť, rozhladenosť a vzťah k oblasti, ktorú si vybral študent ako svoj študijný program. Maximálny počet získaných bodov je 20.

Celkový počet získaných bodov za talentovú skúšku je 120 bodov, t.j. v praktickej časti 80 bodov a v teoretickej časti 40 bodov. K úspešnému absolvovaniu prijímacej pohovorov musí poslucháč získať minimálne 70 bodov. K úspešnému absolvovaniu prijímacej pohovorov musí poslucháč získať minimálne 60 % z celkového hodnotenia praktickej skúšky, t.j. 48 bodov a 55 % z teoretickej časti, t.j. 22 bodov.

MALBA

Podmienkou prijatia uchádzačov o bakalárske štúdium je úspešné absolvovanie strednej školy s maturitou a preukázanie schopností a osobných dispozícií pre zvolený študijný program. Predpokladom je základná orientácia a znalosti v problematike výtvarného umenia u uvedenej oblasti štúdia, všeobecný prehľad z dejín z domáceho i svetového výtvarného diania, doterajšia individuálna umelecká činnosť a znalosť jedného svetového jazyka na úrovni maturity. Podmienkou prijatia na študijný program

je prijímacie konanie, ktoré sa skladá: z praktickej časti (talentovej skúšky) a z teoretickej časti (test z dejín umenia a všeobecného kultúrno-spoločenského rozhľadu). Prijímacie skúšky sú dvojdielne. Uchádzači preukazujú svoje praktické schopnosti a teoretické vedomosti. Praktická talentová skúška je zameraná na zistenie kresliarskej zručnosti (úroveň zvládnutia anatómie, proporcií, perspektívy), na overenie výtvarnej pamäte, maliarskej citlivosti, zároveň na preukázanie kreativity a maliarskeho talentu. Teoretické vedomosti sú preverované formou testu. Súčasťou prijímacích skúšok je osobný pohovor a predloženie domácich prác v rozpätí vlastných výtvarných aktivít.

Zoznam úloh prijímacích skúšok: Praktická talentová skúška :

1. Hodnotenie domácich prác (20 b.)
 2. Test percepcie: Kresba hlavy podľa živého modelu (20 b.)
 3. Test percepcie: Maľba inscenovaného prostredia podľa skutočnosti (20 b.)
 4. Test kreativity: Voľná maliarska kompozícia na zadanú tému (20 b.)
- #### Teoretická vedomostná skúška:
5. Test zo všeobecného kultúrneho prehľadu a dejín umenia (20 b.)
 6. Osobný pohovor spojený s prehliadkou domácich prác uchádzača (20 b.)

Celkový počet získaných bodov za talentovú skúšku je 120 bodov, t.j. v praktickej časti 80 bodov a v teoretickej časti 40 bodov.

K úspešnému absolvovaniu prijímacích pohovorov musí poslucháč získať minimálne 70 bodov. K úspešnému absolvovaniu prijímacích pohovorov musí poslucháč získať minimálne 60 % z celkového hodnotenia praktickej skúšky, t.j. 48 bodov a 55 % z teoretickej časti, t.j. 22 bodov.

SOCHÁRSTVO

Základnou podmienkou prijatia na štúdium je získanie úplného stredného vzdelania alebo úplného stredného odborného vzdelania. Podmienkou prijatia na študijný program je prijímacie konanie, ktoré sa skladá: z praktickej časti (talentovej skúšky) a z teoretickej časti (test z dejín umenia a všeobecného kultúrno-spoločenského rozhľadu).

1. Praktická časť prijímaciej skúšky

a) 1. úloha: Portrét - modelovanie podľa živého modelu. Požiadavky: uchádzač musí v danom časovom limite, výrazovými prostriedkami sochárskej tvorby, preukázať schopnosť

reprodukovat' videnú skutočnosť. Kritéria hodnotenia: mierka 1:1; anatomická a proporcionálna stavba hlavy, posadenie hlavy a trupu; odpozorovanie psychologického výrazu modelu; kvalita modelácie. Maximálny počet získaných bodov je 20.

b) 2. úloha: Figurálna kompozícia - modelovanie na danú tému. Požiadavky: vytvorenie originálnej figurálnej kompozície, ktorá bude výstižne vyjadrovať zadanú tému. Uchádzač má preukázať tvorivé myslenie, pohotovosť a schopnosť vyjadrovať sa sochárskym artefaktom a jeho začlenením do limitovaného priestoru. Kritéria hodnotenia: kvalita koncepčného riešenia, adekvátnosť výberu výtvarných prostriedkov. Kompozície, proporcie, anatomická stavba a výraz. Maximálny počet získaných bodov je 20.

c) 3. úloha:

Intervencia do materiálu, voľná téma. Požiadavky: Výtvarné stvárnenie voľnej témy. Uchádzač má možnosť prezentovať svoj výtvarný názor, tvorivú samostatnosť, špecifický prístup k téme a k jej realizácii, slobodne rozhodne o výbere témy a jej formálnom stvárnení. Kritéria hodnotenia: originalita myšlienky, tvarové a priestorové zvládnutie témy, modelácia a celkový výraz. Maximálny počet získaných bodov je 20.

d) 4. úloha: Domáce práce: hodnotí sa dosiahnutá úroveň predložených prác uchádzačov. Maximálny počet získaných bodov je 20.

2. Teoretická časť prijímaciej skúšky

a) 1. úloha: Osobný pohovor: Posudzuje sa názorová vyspelosť, rozhľadenosť a vzťah k oblasti ktorú si vybral študent ako svoj študijný program. Maximálny počet získaných bodov je 20.

b) 2. úloha: test zo všeobecného kultúrneho rozhľadu a dejín umenia. Hodnotí sa orientácia a prehľad vedomosti v problematike dejín umenia, kultúrnej histórie a súčasného umenia. Maximálny počet získaných bodov je 20. Celkový počet získaných bodov za talentovú skúšku je 120 bodov, t.j. v praktickej časti 80 bodov a v teoretickej časti 40 bodov.

K úspešnému absolvovaniu prijímacích pohovorov musí poslucháč získať minimálne 70 bodov. K úspešnému absolvovaniu prijímacích pohovorov musí poslucháč získať minimálne 60 % z celkového hodnotenia praktickej skúšky, t.j. 48 bodov a 55 % z teoretickej časti, t.j. 22 bodov.

MAGISTERSKÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM VOĽNÉ VÝTVARNÉ UMENIE

Podmienkou prijatia na štúdium je úspešné absolvovanie prvého stupňa bakalárskeho štúdia zodpovedajúceho zamerania a úspešné absolvovanie prijímacieho pohovoru.

Prijímací pohovor obsahuje:

1. Predloženie umeleckého portfólia uchádzača - portfólio obsahuje:
 - a) identifikačné údaje uchádzača,
 - b) prehľad doterajšej umeleckej činnosti (výstavy, workshopy, ocenenia),
 - c) povinná fotodokumentácia doterajšej umeleckej tvorby, CD - nosič, a pod.
 2. Umelecký projekt -projekt obsahuje:
 - a) ideový zámer, filozoficko-výtvarné východiská,
 - b) technologické spracovanie, spôsob realizácie a prezentácie,
 - c) rozsah projektu minimálne 1 normovaná strana
 3. Ústny pohovor
 - a) predstavenie sa
 - b) prezentácia projektu
 - c) prezentácia portfólia
 - d) diskusia
- Komisnia hodnotí z pohľadu obsahovej štruktúry, koncepčnosti myslenia, aktuálnosti témy a vizuálnej úrovne portfólio, projekt a úroveň osobného pohovoru uchádzača

DOKTORANDSKÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM VOĽNÉ VÝTVARNÉ UMENIE

Dekan fakulty vypíše najmenej dva mesiace pred termínom podávania prihlášok na doktorandské štúdium témy dizertačných prác, o ktoré sa možno v rámci prijímacieho konania uchádzača.

Nevyhnutnou podmienkou na prihlásenie sa na doktorandské štúdium je úspešné absolvovanie vysokoškolského štúdia II. stupňa v odbore 2.2.1 Výtvarné umenie alebo v iných príbuzných odboroch.

Uchádzač musí uvedenú skutočnosť dokumentovať pred prijímacím pohovorom overenými kópiami dokladov o dosiahnutom vzdelaní.

Uchádzač musí preukázať schopnosti a predpoklady k samostatnej výskumno-umeleckej činnosti a doterajšiu výskumno-umeleckú činnosť musí dokumentovať svojim portfóliom, súpisom individuálnych a kolektívnych výstav, realizovaných projektov a súpisom svojej inej odbornej činnosti (sympóziá, workshopy, pedagogická, publikačná činnosť a pod.). Prijímaciej komisii predloží písomne

sformovanú predstavu o projekte svojej dizertačnej práce na vypísanú tému vypracovanú v slovenskom a cudzom jazyku (anglický, nemecký, španielsky). Predstava - zámer projektu - musí byť v súlade s vybranou témou, ktorú vypísal školiteľ, ku ktorému sa uchádzač hlási.

Počas prijímacieho konania uchádzač predloží:

- a) písomne sformovanú predstavu o projekte svojej dizertačnej práce na vypísanú tému vypracovanú v slovenskom (českom) a cudzom jazyku; Projekt sa člení na teoretickú časť (idea) a praktickú časť (realizácia, popis samotnej realizácie v médiách).
 - Predstava - zámer projektu - musí byť v súlade s vybranou témou, ktorú vypísal školiteľ, ku ktorému sa uchádzač hlási.
 - b) umelecké portfólio, ktoré bude v dostatočnej miere prezentovať doterajšiu výtvarnú tvorbu uchádzača; Portfólio obsahuje súpis individuálnych a kolektívnych výstav, realizovaných projektov a súpis svojej inej odbornej činnosti (sympóziá, workshopy, pedagogická, publikačná činnosť a pod.) v digitálnej alebo tlačenej podobe.
- Počas prijímacieho pohovoru musí uchádzač preukázať svoje širšie vedomosti k vypísanej téme z hľadiska dejín umenia a estetiky a svojou prezentáciou a odbornou komunikáciou v rozprave musí presvedčiť komisiu o svojom prehľade v oblasti súčasného výtvarného umenia. Súčasťou prijímacieho konania je aj písomný test z cudzieho jazyka, ktorý pozostáva z troch častí:
- a) overenie pochopenia cudzojazyčného odborného textu,
 - b) odborného prekladu,
 - c) a stručnej prezentácie projektu dizertačnej práce.

ADMINISTRATÍVNE POPLATKY ZA PRIJÍMACIE SKÚŠKY

Výška administratívneho poplatku za prijímacie konanie pre denné a externé formy štúdia:

- Poplatok za prijímacie konanie Bc. študijných programov: 50 €
 - Poplatok za prijímacie konanie Mgr. študijných programov: 50 €
 - Poplatok za prijímacie konanie ArtD. študijných programov: 50 €
- Administratívny poplatok sa uchádzačom nevracia. Potvrdenie o zaplatení poplatku za prijímacie pohovory je potrebné zaslať spolu s prihláškou na štúdium. (stačí kópia dokladu o zaplatení.)
- Pre zahraničných študentov je možnosť uhradiť administratívny poplatok v prvý deň konania prijímacích skúšok pri pre-

zentácii. Uchádzač, ktorý uhradí poplatok poštovou poukážkou alebo bezhotovostnou platbou, je povinný preukázať sa originálom ústrižku o zaplatení alebo originálom potvrdení, ktoré vydá príslušná banková inštitúcia, ktorá platbu vykonala pri prezentácii v prvý deň konania prijímacích skúšok.

Administratívny poplatok 50 € uhradí uchádzač poštovou poukážkou typu U alebo bezhotovostným prevodom z účtu.

Názov účtu adresáta: Akadémia umení FVU, ul. J. Kollára 22, 974 01 Banská Bystrica
Peňažný ústav: Štátna pokladnica
Číslo účtu: 7000067813/8180
Variabilný symbol: 301
Na zadnej strane Informácie pre prijímateľa vyznačte: PP FVU

Ústrižok o zaplatení administratívneho poplatku a preukaz totožnosti je uchádzač povinný predložiť pri prezentácii, inak nebude pripustený k prijímaciemu pohovoru. Žiadame Vás o dodržanie termínu prezentácie, oneskorené príchody na prijímacie talentové skúšky nebudeme akceptovať. Zahraniční uchádzači uhradia administratívny poplatok pri prezentácii.

KONTAKTY

Adresa: Fakulta výtvarných umení, Akadémia umení, Ulica Jána Kollára 28, 974 01 Banská Bystrica

Dekan fakulty:

doc. Juraj Sapara, akad. soch., e-mail: saporaj@orangemail.sk, tel: +421 48 43 20 525

Tajomníčka fakulty:

Mgr. Eliška Urbanová, e-mail: urbanova@aku.sk, tel: +421 48 43 20 523

Sekretárka dekana a tajomníčky fakulty:

Anna Filipiaková, e-mail: dekanatFVU@aku.sk, tel: +421 48 4320 522, fax: +421 48 4320 520

Prodekan pre umelecko-vedeckú činnosť a medzinárodné vzťahy:

doc. Igor Benca, akad. mal., e-mail: benca@aku.sk, tel: +421 48 4320 508

Prodekan pre štúdium:

Milan Hnat, ArtD. akad. mal., e-mail: hnatster@gmail.com, tel: +421 48 4320 509

Študijná referentka:

Martina Šaurová, e-mail: studodfvu@aku.sk, e-mail: saurova@aku.sk, tel: +421 48 4320 501

Erasmus fakultný koordinátor:

Mgr. Roman Schwartz, e-mail: r.schwartz@aku.sk, tel: 0903 271 076

FAKULTA MÚZICKÝCH UMENÍ AKADÉMIE UMENÍ V BANSKEJ BYSTRICI

ul. J. Kollára 22, 974 01 Banská Bystrica, tel.: 048/4320210, 048/4320214 e-mail: dekfm@aku.sk http://www.fmu.aku.sk

Dekan FMU AU: prof. PaedDr. Mga. et Mgr. Vojtech Didi

INFORMÁCIE O ŠTÚDIU

Štúdium na FMU AU prebieha v študijnom odbore Hudobné umenie.

Bakalárske štúdium na FMU AU je možné študovať v akreditovaných študijných programoch: Kompozícia a dirigovanie zboru Interpretáčnne umenie - inštrumentálne Vokálna interpretácia

VYMEDZENIE ODBORNÉHO PROFILU ABSOLVENTA

Absolvent prvého stupňa študijného programu počas štúdia získa teoretické a praktické poznatky v oblasti hudobného umenia. Získa prehľad o historických a súčasných podobách hudobného umenia. Osvojí si praktický základ tvorivých postupov a metód pre interpretáciu a tvorbu hudobného diela. Integruje vedomosti a schopnosti do spôsobilostí, vyplývajúcich z absolvovaného študijného programu: interpersonálne, súvisiace s tímovou prácou, tvorivé a praktické. Náplň študijného programu predurčuje absolventa aktívne komunikovať najmenej v jednom cudzom jazyku.

Absolvent počas štúdia získa

- schopnosť umelecky interpretovať alebo vytvoriť hudobné umelecké dielo
- široké rozpätie kreatívnych a praktických zručností v oblasti hudobného umenia
- interpersonálne skúsenosti súvisiace s tímovou prácou
- vedomosti a schopnosť pochopenia podstatných faktov, pojmov, princípov

a teórie, ktoré sa vzťahujú k hudobnému umeniu, tieto vedomosti a schopnosti nie použiť pri analýze, interpretácii a tvorbe hudobných diel spôsobom, ktorý preukazuje pochopenie súvislostí

- vedomosti v oblasti dejín hudobného umenia
- praktické vedomosti, schopnosti a zručnosti v oblasti interpretácie a tvorby hudobného diela
- Doplnujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti
- absolvent udržiava kontakt s posledným vývojom v disciplíne kompozícia a interpretácia hudobného diela a pokračuje vo vlastnom profesionálnom vývoji
- dokáže vymedziť súvis medzi umeleckým výkonom a poslucháčom
- vie analyzovať hudobné diela a interpretovať výkon a hodnotiť ich podľa kvality
- získa schopnosti aktívne pracovať v rôznych kultúrnych inštitúciách a organizáciách

PRIJÍMACIE SKÚŠKY NA BAKALÁRSKE ŠTÚDIUM

Na bakalárske štúdium môže študent nastúpiť po úspešnom ukončení stredoškolského vzdelania, ktoré končí maturitnou skúškou a po úspešne vykonaných prijímacích skúškach. Cieľom prijímacej skúšky je preveriť úroveň vedomostí, talentu, schopností a zručností uchádzača z hľadiska osobitných nárokov, ktoré pre uchádzača vyplývajú zo študijného programu. Prijímacia skúška pozostáva z talentovej skúšky a písomnej skúšky. Talentová skúška sa vykonáva spôsobom, ktorý zodpovedá charakteru študijného programu. Pozostáva z umelecko-tvorivej činnosti podľa špecializácie. Uchádzači, ktorí vyhovel na talentovej skúške postupujú na písomnú časť, ktorá pozostáva z testu v rozsahu učebnej látky konzervatória. Požiadavky pre prijímacie skúšky – teoretické predmety (písomný test) Požaduje sa preukázanie teoretických vedomostí a všeobecných hudobných znalostí v rámci maturity na konzervatóriách. Tieto požiadavky pre prijímacie pohovory prebiehajú formou písomného testu z nasledujúcich okruhov: Teória hudby, Hudobné formy, Intonácia a rytmus, Dejiny hudby Bližšie informácie o náplni prijímacích skúšok jednotlivých špecializácií: www.fmu.aku.sk

PODMIENKY PRIJATIA

Na bakalárske štúdium FMU AU vyžaduje lekársky potvrdenie o zdravotnej spôsobi-

losti k vysokoškolskému štúdiu a k vykonávaniu povolania vo zvolenom študijnom programe, ktoré bude uvedené v prihláške. Fotokópiu ústrižku o zaplatení administratívneho poplatku alebo potvrdenie, ktoré vydá príslušná banková inštitúcia, ktorá platbu vykonala, je potrebné priložiť k prihláške (ústrižok nalepiť na 3 stranu, potvrdenie priložiť). Prihláška musí obsahovať overenú fotokópiu maturitného vysvedčenia, štruktúrovaný životopis napísaný na stroji, alebo počítači. Nepožadujeme overené výročné vysvedčenia. Uchádzači pred maturitou vyplnia iba prospech podľa koncoročných vysvedčení na str. 2. V prihláške musia byť vyplnené všetky náležitosti podľa pretače. Prehľad o predchádzajúcom (i neskončenom) štúdiu na vysokej škole, ktoré je v prihláške na str. 3 je povinný uchádzač vyplniť alebo vyškrtnúť. V prípade neúplných alebo chýbajúcich údajov prihláška nebude zaevidovaná.

PODMIENKY NA VYKONANIE ŠTÁTNEJ ZÁVEREČNEJ SKÚŠKY BAKALÁRSKEHO ŠTÚDIA.

K riadnemu ukončeniu bakalárskeho štúdia je potrebné:

- získať minimálne 180 kreditov za povinné, povinne voliteľné, výberové, štátnicové predmety a obhajobu záverečných prác (umeleckého výkonu a teoretickej práce)
- koncertne prezentovať hudobné umelecké diela v rozsahu polorecítálu alebo verejne uviesť hudobné umelecké dielo (diela) v predpísanom rozsahu a náročnosti
- vypracovanie bakalárskej práce v danom rozsahu a náročnosti
- úspešné vykonanie ústnej záverečnej kolokviálnej skúšky zo štátnicového predmetu Historicko-teoretické aspekty hudobného vývoja v odbore Hudobné umenie Záverečná práca na FMU AU je rozdelená na dve časti: umelecký výkon a teoretickú prácu.

UMELECKÝ VÝKON:

Záverečný bakalársky umelecký výkon je samostatnou, originálnou umeleckou prácou študenta, ktorú pripravuje pod odborným vedením vedúceho práce. Bakalársky umelecký výkon je umelecká práca v rozsahu minimálne polorecítálu. Konkretizácia obsahu umeleckého výkonu je určená študijným programom a jeho špecializáciami.

Realizáciou bakalárskeho umeleckého výkonu študent preukáže schopnosť tvorivo uplatňovať získané praktické poznatky z oblasti umeleckej interpretácie a tvorby.

Teoretická práca:

V teoretickej záverečnej práci by mal študent preukázať nadobudnuté poznatky v základných rovinách študijného odboru. Bakalárskou prácou sa overuje zvládnutie základov teórie a odbornej terminológie, základných štandardných vedeckých a umeleckých metód a úroveň vedomostí, znalostí a zručností, ktoré študent získal počas štúdia. Preukazuje sa ňou schopnosť samostatnej odbornej práce z obsahového a formálneho hľadiska. Záverečná písomná práca je odrazom nadobudnutej zručnosti, prostredníctvom ktorej dokáže študent vytvárať a sprostredkovať texty odbornej problematiky.

UPLATNENIE ABSOLVENTOV

Absolventi prvého stupňa vysokoškolského štúdia sú osobnosťami, ktoré sa na základe získaných schopností a vedomostí uplatnia v praxi ako interpreti (sóloví hráči/speváci, dirigenti zboru, komorní hráči), skladatelia, hudobní aranžéri, aktívni pracovníci kultúrnych inštitúcií alebo organizácií, hudobní dramaturgovia v orchestroch, divadlách, pedagogickí pracovníci na základných umeleckých školách. Absolventi bakalárskeho štúdia sa môžu uplatniť aj v celom rade satelitných hudobných profesií, ktoré sa rodia v dôsledku rozvoja technológie, využitia tvorby a informatiky: ako redaktori v rozhlase, televízii, v odborných hudobných časopisoch, zorientovaní v základoch modernej technológie v oblasti notografie a počítačových programov. Všestranný teoretický vedomostný základ umožňuje absolventom bakalárskeho štúdia uplatnenie v pedagogickej praxi predovšetkým na základných umeleckých školách, pôsobenie v rámci širšej spolupráce s hudobnými inštitúciami, profesionálnymi hudobnými telesami a audiovizuálnymi médiami, s organizačnými výbormi festivalov, v inštitúciách v oblasti kultúry, v orgánoch verejnej správy, v kontexte spoločenského a kultúrneho života na najvyššej úrovni i v širokom kontexte ponuky a potreby hudobného života. Môžu sa tiež uplatniť v manažérskej a organizačnej praxi, vo sfére publicistiky i pôsobenia v rozhlase a televízii (hudobný redaktor, hudobný režisér a podobne).

Na bakalársky stupeň štúdia nadväzuje magisterské štúdium.

Magisterské štúdium na FMU AU je možné študovať v akreditovaných študijných programoch:

Kompozícia a dirigovanie zboru Interpretácia umenie – inštrumentálne Vokálna interpretácia

Na magisterský stupeň štúdia nadväzuje doktorandské štúdium.

Doktorandské štúdium na FMU AU je možné študovať v akreditovaných študijných programoch:

Umelecká interpretácia hudobného diela Umelecká tvorba hudobného diela

KONTAKTY:

Študijné oddelenie FMU AU:

Alena Strmeňová (strmenova@aku.sk)

Prodekanka pre štúdium:

doc. MgA. Jana Škvarková, ArtD.

(skvarkova@aku.sk)

Študijný program Kompozícia a dirigovanie zboru:

Mgr. art. et Mgr. Peter Špilák, PhD. – vedúci Katedry kompozície a dirigovania zboru – (spilak.peter@gmail.com)

Študijný program Interpretácia umenie – inštrumentálne:

doc. Mgr. art. Eva Cáhová, ArtD. – vedúca Katedry klávesových nástrojov (eva.caha@gmail.com),

Mgr. art. Peter Strenáčik, PhD. – vedúci Katedry orchestrálnych nástrojov (strenacik@aku.sk)

Študijný program Vokálna interpretácia:

prof. Mgr. art. Mária Tomanová – vedúca Katedry vokálnej interpretácie (tomanova@aku.sk)

Poplatok za prijímacie konanie: 50,00 € Administratívny poplatok uhradí uchádzač poštovou poukážkou typu U alebo bezhotovostným prevodom z účtu.

Názov účtu adresáta:

Akadémia umení FMU, ul. J. Kollára 22, 974 01 Banská Bystrica

Peňažný ústav:

Štátna pokladnica

Účet: 7000067813/8180

Swiftová adresa: SPSRSKBA

IBAN:SK508180000007000067813

Variabilný symbol: 201 (povinný údaj)

FAKULTA DRAMATICKÝCH UMENÍ AU V BANSKEJ BYSTRICI

Ul. Horná 95, 974 01 Banská Bystrica,

tel.: tel.: 484320305, 484320320

e-mail: studfdu@aku.sk

http://www.fdu.aku.sk

Dekan FDU AU:

doc. PhDr. Ján Sládeček, PhD.

INFORMÁCIE O ŠTÚDIU

BAKALÁRSKE ŠTÚDIUM HERECŤVO

Prijímacie skúšky sú trojkolové. 1. kolo prijímacích talentových skúšok sa koná formou konkurzu. Uchádzač sa prezentuje kreáciou podľa vlastného výberu, slovom, pohybom, tancom, spevom. Odporúčame vybrať si texty, ktorými sa uchádzač ešte neprezentoval na žiadnych prijímacích skúškach, respektíve nepatria do zoznamu povinných textov na prijímacie skúšky inej umeleckej vysokej školy.

- prednesom monológu
- prednesom poézie (od slovenských autorov)
- spevom (povinná ľudová pieseň)
- pohybovou etudou

2. a 3. kolo Podľa zadaných úloh sa overuje psycho-fyzická dispozícia, na ktorej je založená kultivácia hereckej profesie:

- bezchybná výslovnosť
- vnímanie partnera v dialógu
- improvizovanie na podnet partnera a režiséra
- 100% - né ovládanie textu naspamäť (povinné texty zasielame uchádzačom, prípadne si ich môžu stiahnuť na www.fdu.aku.sk v „Pre uchádzača“ -> „Podmienky prijímania“ -> „Bakalárske štúdium“) - postupne ich aktualizujeme!

HARMONOGRAM PRIJÍMACIEHO KONANIA:

a) Praktická časť:

- Herecké predpoklady,
- Rečové dispozície,

- Hlasové dispozície - intonácia a hlasový rozsah,
- Pohybové dispozície,

b) Teoretická časť:

Písomný vedomostný test - zameraný na všeobecný kultúrny rozhľad

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent bakalárskeho štúdia (Bc.) získa teoretické a praktické poznatky divadelného umenia a zvláda ich použitie pri výkone povolania alebo pri pokračovaní v nadväzujúcom vysokoškolskom štúdiu. Získa prehľad o historických a súčasných podobách divadelného umenia. Osvojí si praktický základ tvorivých postupov a metód na vznik javiskového diela. Absolvent štúdia sa uplatňuje ako členovia umeleckých súborov profesionálnych divadiel, v médiách, ako pracovníci kultúrnych zariadení vo vedúcich funkciách amatérskych súborov a dramatických odborov umeleckých škôl a konzervatórií a v širokom spektre umeleckej, výchovno – vzdelávacej a organizačnej činnosti.

Teoretické vedomosti

Absolvent – bakalár divadelného umenia :

- získa a pochopí podstatné fakty, pojmy, princípy a teórie tvorby v divadelnom umení z pohľadu historického a súčasného,
- vie sa orientovať v systéme tvorivých postupov a metód umeleckej tvorby a aplikovať ich v tvorivom procese,
- má schopnosť interpretovať dramatický text, realizovať javiskovú predstavu,
- formulovať teoretické názory vo svojej odbornosti,
- schopnosť skúmať a reflektovať tvar a metódy umeleckého diela a umeleckého výkonu

Praktické zručnosti a schopnosti absolventa

Absolvent – bakalár divadelného umenia získa :

- tvorivé schopnosti,
- umelecké videnie a schopnosť osobnostnej výpovede,
- interpretácia a realizačné techniky jednotlivých zložiek divadelného umenia,
- javiskovú predstavivosť,
- orientáciu vo vzťahoch k dramatickému textu, priestoru a času,
- poznanie významu pojmu aj funkcie tvorivosti a osobitosti a chápanie nevyhnutnosti ich prítomnosti vo svojej práci.

Doplnujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti

Absolvent – bakalár divadelného umenia dokáže :

- pracovať efektívne a samostatne ale aj ako člen umeleckého tímu,
- udržiavať kontakt s posledným vývojom vo svojej disciplíne a pokračovať vo vlastnom profesionálnom vývoji,
- adaptovať sa do tímovej práce a schopnosť viesť kolektív.

PODMIENKY PRE VYKONANIE BAKALÁRSKEJ ŠTÁTNEJ SKÚŠKY ŠTUDIJ. PROGRAMU HERECTVO

- absolvovanie umeleckého študijného programu Herectvo,
- absolvovanie predpísaných cvičení,

c) povinne získať 180 kreditov.

- Bakalárska štátna skúška má tieto časti:
- obhajoba umeleckého výkonu (v divadle, filme, televízii alebo rozhlase),
 - obhajoba záverečnej písomnej práce (do 30 str.),
 - ústna skúška z predmetov:
 - Dejiny slovenského divadla
 - Dejiny svetového divadla
 - Teória drámy a divadla

4. kolokviálna skúška z oblasti poznania študijného odboru divadelné umenie.

DIVADELNÁ DRAMATURGIA A RÉŽIA

Prijímacia skúška sa skladá z týchto častí:

- kolo:
 - posúdenie predložených videozáznamov uchádzača z režijne naštudovaných, autorsky pripravených, alebo dramaturgicky koncipovaných divadelných inscenácií,

- alebo posúdenie uchádzačových autorských textov, esejí,
- alebo posúdenia predložených, tlačou, alebo na internete publikovaných divadelných recenzií podľa vlastného výberu,
- test vedomostí (všeobecný rozhľad, humanitná oblasť, dráma a divadlo),
- písomný rozbor dramatického textu alebo divadelnej inscenácie,
- test znalosti cudzieho jazyka.

2. kolo:

- ústny pohovor, koncentruje sa na výsledky 1. kola a osobnostné predpoklady uchádzača,
- kreatívne testy – odhaľujú dispozície uchádzačov a slúžia pre vzájomné porovnanie.

Pre domáce práce predložené na posúdenie v 1. časti platia tieto pokyny:

- písomnú prácu predložiť v strojopise alebo na počítači (normovaný rozsah 1800 znakov na 1 stranu), titulná strana musí obsahovať meno uchádzača, zoznam

predložených prác a čestné vyhlásenie o tom, že uchádzač práce vypracoval sám, prípadne s pomocou ľudí a prameňov, ktoré uvádza v texte,

- minimálny celkový rozsah súboru písomných prác, respektíve autorských textov požadovaných v 1. kole je 20 autorských strán (1 strana = 1800 znakov),
- videozáznam naštudovaného divadelného diela by mal byť predložený vo formáte VHS, SVHS alebo DVD (videokazetu, alebo nosič je potrebné označiť menom autora, titulom filmu, označiť tvorivú aktivitu, ktorú uchádzač prezentuje prijímacej skúšobnej komisii (dramaturgický vklad, réžia) a nastaviť na začiatok záznamu,
- prípadné výtvarné návrhy prosíme predložiť v kópii (nie originál).

KRITÉRIA PRE PRIJÍMANIE UCHÁDZAČOV O ŠTÚDIUM, SPÔSOB VÝBERU

Prijímacia komisia hodnotí:

- mieru záujmu a talentových dispozícií pre štúdium zvoleného odboru,
- kvalitu predložených umeleckých výstupov,
- schopnosť originálne uvažovať o umeleckej praxi,
- mieru znalostí z oblasti slovenskej a svetovej literatúry, kultúry a umenia a záujem o divadelnú tvorbu,
- všeobecná osobnostné a komunikačné predpoklady pre pôsobenie vo funkcii dramaturga a lebo režiséra

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent bakalárskeho stupňa vysokoškolského umeleckého štúdia získa teoretické vedomosti a znalosti procesu tvorby:
Znalosti: dejín slovenského a svetového divadla, poznanie vývinového kontextu estetiky a jednotlivých umeleckých druhov, znalosť teoretickej terminológie a poznanie základných smerov teoretického divadelného bádania, osvojenie si základných znalostí, potrebných pre dramaturgickú prácu, postupov pri úprave textu pre konkrétne podmienky inscenácie, respektíve pre režijnú prácu s konkrétnym súborom.
Kreatívne schopnosti: základy divadelnej réžie, schopnosť samostatne pod pedagogickým vedením pripraviť inscenáciu, základy autorskej práce s textom, schopnosť tvoriť vlastné autorské dialógy, ale i písať odborné a popularizačné texty, kultivovanie schopnosti verbálne artikulovať komplexnú inscenačnú predstavu a jej myšlienkové akcenty.
Schopnosť tvorivo pôsobiť v tíme s dramaturgom/režisérom, scénografom a hercami.
Praktické poznatky: ovládnutie základov práce vo zvolenej profesii (dramaturg/režisér), schopnosť viesť tím spolutvorcov,

poznanie základných mechanizmov profesionálnej divadelnej inštitúcie, spôsobilosť zúčastňovať sa na informovaní verejnosti o činnosti umeleckého súboru.
Všetky teoretické i tvorivé zásady sú študentom sprostredkované so zreteľom na ich možné uplatnenie v podmienkach trhovej ekonomiky na pozíciách dramaturg scenárista, redaktor, intendant, artmanažér, producent v masmédiách, tlačových médiách a v kultúrno -spoločenských inštitúciách.

PODMIENKY PRE VYKONANIE BAKALÁRSKEJ ŠTÁTNEJ SKÚŠKY V ŠTUDIJNOM PROGRAME DIVADELNÁ DRAMATURGIA A RÉŽIA

- absolvovanie umeleckého študijného programu Divadelná dramaturgia a réžia,
- absolvovanie predpísaných prednášok a cvičení,
- a) povinne získať 180 kreditov.

Štátna skúška v bakalárskom stupni štúdia sa skladá:

- z predloženia a obhajoby autorského diela – dramaturgickej úpravy konkrétneho dramatického textu, alebo režijne naštudovanej inscenácie minimálne v rozsahu jednoaktovky, alebo autorského dramatického textu, prípadne dramatisácie, alebo prekladu dramatického textu do slovenského jazyka,
- z písomnej práce v rozsahu minimálne 30 strán a jej obhajoby,
- z ústnej skúšky z teoretických predmetov:
 - dejín slovenského divadla,
 - dejín svetového divadla,
 - teórie dramatických umení

DIVADELNÝ MANAŽMENT

Požiadavky na uchádzačov a spôsob ich výberu

Podmienkou prijatia na bakalárske štúdium divadelného manažmentu je stredoškolské vzdelanie ukončené maturitou a preukázanie záujmu o oblasť kultúry a umenia.
Prijímacia skúška pozostáva z:

- vyhodnotenia vopred zaslaných vlastných autorských textov (Ak uchádzač o štúdium napísal umelecké, vedecké alebo publicistické žánre pripojí ich k prihláške, prípadne vlastnú dokumentáciu k umeleckým výkonom (videozáznam inscenácie, ohlasy na usporiadanú kultúrnu aktivitu a pod.) alebo správy o organizácii festivalov, rôznych umeleckých podujatí, vystúpení vo funkcii manažéra, producenta, organizátora v rôznorodých umeleckých spolkoch.

- testu všeobecného rozhľadu a vedomostí - osobného pohovoru komisie s uchádzačom

- preukázania spôsobilosti komunikovať na stredoškolskej úrovni v cudzom jazyku

Podmienky prijatia uchádzača na štúdium Bakalárske štúdium trvá tri roky. Prijatí budú uchádzači, ktorí získajú najlepšie hodnotenie prijímacej komisie.
Forma prijímacieho konania
Skúšobná komisia ohodnotí práce alebo dokumentovaný umelecký výkon uchádzača, vyhodnotí výsledok jeho prijímacej skúšky a odporučí dekanovi prijatie, resp. neprijatie na bakalárske štúdium.
Stanovenie okruhu a rozsahu požadovaných znalostí

- Znalosti z oblasti humanitných predmetov (slovenský jazyk, literatúra, dejiny a pod.) minimálne na maturitnej úrovni.
- Schopnosť komunikovať minimálne v jednom svetovom na maturitnej úrovni.
- Kultivované ústne a písomné vyjadrovanie, schopnosť jasne formulovať názor na odbornú problematiku a vyargumentovať svoje stanoviská.
- Vzťah ku kultúre a najmä divadelnému umeniu, záujem o kultúrne aktivity a divadelné dianie (podľa reálnych možností).

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent má prehľad o vývoji a súčasnosti divadelného umenia v širšom kultúrnom kontexte, ovláda štruktúru rôznych typov organizácií, má jazykové znalosti a je pripravený komunikačne zvládať náročnú prácu spojenú so zabezpečovaním distribúcie divadelného diela alebo kultúrnej aktivity.
Absolvent bakalárskeho študijného programu je flexibilným kultúrnym manažérom, ktorý citlivo vníma zložitosť umeleckého procesu a vytvára preň optimálne podmienky.
Spoločenské uplatnenie: manažér subjektov vo sfére divadelnej činnosti, manažér kultúrnych projektov, pracovník marketingu kultúrnych inštitúcií, pracovník prevádzky divadla a iných kultúrnych inštitúcií, producent, fundraiser, výkonný manažér medzinárodných kultúrnych projektov.

Teoretické vedomosti

Absolvent – bakalár divadelného umenia získa vedomosti:

- o tvorivých procesoch, funkcii tvorivosti, o osobitosti a chápaní špecifik ich vo svojej práci, o tvorivých postupoch a metódach umeleckej tvorby a ich aplikovaní v tvorivom procese,
- v oblasti podstatných faktov, pojmov, princípov a teórie tvorby v divadelnom umení z pohľadu historického a súčasného,
- o kultúrno-politických kontextoch divadelného umenia/diela a ich podpory.

Praktické schopnosti a zručnosti

Absolvent – bakalár divadelného umenia rozvinie schopnosti a získa zručnosti:

- v oblasti špecifického umeleckého videonia a osobnostnej výpovede,
- v oblasti interpretačných a realizačných techník jednotlivých zložiek divadelného umenia,
- v oblasti javiskovej predstavivosti,
- schopnosť orientovať sa vo vzťahoch k dramatickému textu, priestoru a času,
- schopnosť reflektovať dielo a jeho súvislosti,
- schopnosť interpretovať dramatický text, realizovať javiskovú predstavu,
- schopnosť skúmať a reflektovať tvar a metódy umeleckého diela a umeleckého výkonu,
- schopnosť formulovať teoretické názory vo svojej odbornosti.

Spôsob hodnotenia štátnej skúšky, záverečnej práce.
Po absolvovaní povinného študijného programu a získaní potrebného množstva kreditov sa poslucháč prihlási na bakalársku skúšku.

Bakalárska skúška:

Po absolvovaní povinného študijného programu a získaní potrebného množstva kreditov sa poslucháč prihlási na bakalársku skúšku.
Bakalárska skúška:
Praktické umelecké práce a teoretická práca:

- Manažerský výkon - podľa zadania.
- Teoretická záverečná bakalárska práca (rozsah najmenej 25 strán, vrátane prameňov a literatúry).

Ústna skúška
Obhajoba praktickej práce.
Obhajoba teoretickej práce.
Štátna skúška z Teórie a dejín divadla (otázky z oponentských posudkov).

FILMOVÁ DOKUMENTÁRNA TVORBA

Základným cieľom študijného programu je ovládnutie základov tvorivej a odbornej práce a technického minima potrebného pre nakrútenie filmu, alebo iného audiovizuálneho diela.
Na tvorbe filmu sa tradične zúčastňuje niekoľko špecifických profesií, ktoré prechádzali svojim vývojom, získavali rôzny stupeň kvalifikácie a špecializácie.
Súčasná realizačné zariadenie podstatne zjednodušilo technickú realizáciu filmu a prístupnilo nakrúcanie väčšiemu množstvu ľudí, čo sa prejavuje v širokej škále filmového a televízneho podnikania.
Uľahčenie technickej obsluhy však nezrušilo filmový jazyk, ani potrebu umeleckej výpovede.

Film, ako syntetické umenie spája do výsledného tvaru zložky, ktoré majú rôzne špecifiká a vyjadrovacie prostriedky.
Vychovať filmára v súčasnosti znamená vypestovať v ňom citlivosť na všetky druhy umenia, ktoré sa spájajú vo výslednom filmovom diele. To je cieľom študijného programu. Okrem toho poslucháč má možnosť a aj povinnosť posilniť niektorú stránku filmového remesla podľa svojho talentu a záujmu. To rozširuje jeho profesijné vybavenie a umožňuje väčšiu variabilitu pri uplatnení v praxi.

KRITÉRIA PRE PRIJÍMANIE UCHÁDZAČOV O ŠTÚDIUM, SPÔSOB VÝBERU

Prijímacie konanie na bakalárske štúdium Filmového dokumentárnej tvorby prebieha v dvoch kolách:

Uchádzač vypracuje doma nasledovné písomné práce:

- Interview (max. 3 strany + 2–3 fotografie protagonistu). Rozhovor s autentickou postavou obsahuje otázky, odpovede a krátku charakteristiku protagonistu a fotografie s podtitulom.
- Reportáž s fotografiami (max. 3 strany textu + 3-5 fotografií). Autentické prostredie, respektíve autentická udalosť s výraznými vizuálnymi charakteristikami.
- Autopotrét (fotografia + podtext). Výtvarne poňatý tvorivý pohľad na seba, s titulkom a doplnený textom (3–10 riadkov). Fotografia aj text v grafickom riešení na formáte A4 je určený na verejné predvedenie.
- Voľné fotografie (10–15 ks) Všetci povinné: fotografie na šírku, nie na výšku!
- Krátky film – reportáž, publicistický film, koncipovaná hraná etuda (do 8 minút).

Uchádzač v určenom termíne odovzdá, alebo pošle písomné práce a reportáž s fotografiami v 2 kópiách.

Cieľom prijímacej skúšky je skúmať, či uchádzač má talentové predpoklady na štúdium. Ťažisko je v hodnotení domácich prác a v ústnom pohovore.

Na základe hodnotenia písomných prác pozve komisia uchádzača na prijímacie konanie, ktoré prebieha nasledovne:

- Písomný test zo všeobecných vedomostí. (Kultúrny a historický prehľad na úrovni stredoškolského vzdelania a orientácia v odbore, kde sa predpokladá hlbší záujem, presahujúci stredoškolské učivo.)
- Rozbor filmu (Po premietnutí vybraného filmu si študent pripraví rozbor, ktorý prednesie skúšobnej komisii ústne - do 5 minút.)
- Obhajoba predložených prác a osobný pohovor

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent bakalárskeho študijného programu Filmová dokumentárna tvorba je profesionál, ktorý je schopný pracovať na všetkých možných postoch televíznej a filmovej výroby. Odborné a teoretické zázemie mu umožňuje aktívne reagovať na prudko sa vyvíjajúce prostredie v audiovizuálnych médiách. Podľa absolvovanej špecializácie a individuálnych daností a záujmu je pripravený:

- samostatne pripraviť a realizovať dokumentárny film,
- pracovať v realizačných štáboch, v organizačných, alebo tvorivých funkciách (pomocný režisér, asistent režiséra, asistent kamery, asistent produkcie),
- zúčastňovať sa tvorivej a organizačnej práce v dokončovacích prácach (pri strihu, ozvučení a pod.),
- podieľať sa na autorskej práci pri tvorbe dokumentárneho filmu v náročných fyzických aj ekonomicko-organizačných podmienkach, ktoré neumožňujú zostavenie kompletného výrobného štábu,
- samostatne pracovať v regionálnych a miestnych televíznych štúdiách,
- tvoriť audiovizuálne diela inšpirované podnetmi z iných umeleckých oblastí a ľudských činností (artfilm, hudobný klip, populárno-vedecký film a pod.).

Teoretické vedomosti

Absolvent – bakalár filmového umenia a multimédií získa :

- orientáciu v umeleckých procesoch a teoretických východiskách tvorby filmu a audiovizuálneho diela a jej reflexie,
- základné vedomosti a orientáciu v dejinách filmu, multimediálnych a iných umení, filozofie, estetiky a kultúry,
- základné vedomosti a orientáciu v histórii teoretických názorov na film, audiovizuálnu tvorbu a masmediálnu komunikáciu,
- základné vedomosti z teórie zmyslového vnímania a techník, prostriedkov a postupov využívania umelých zmyslových podnetov na ovplyvňovanie ľudského vedomia ,
- základné znalosti právnych súvislostí.

Praktické schopnosti a zručnosti

Absolvent – bakalár filmového umenia a multimédií získa schopnosť :

- uvedomelo vnímať skutočnosť ako nevyčerpateľný zdroj zmyslových podnetov,
- vedome a zámerne vytvárať mentálne obrazy a reprezentácie, projektovať myšlienkové modely a koncepty budúcich filmových a multimediálnych diel,
- na zodpovedajúcej úrovni rozpoznávať pôsobivosť a účinnosť prostriedkov a po-

stupov multimediálnych umení,

- hľadať a nachádzať riešenia pri realizácii filmového a multimediálneho diela.

Doplňujúce schopnosti, vedomosti a zručnosti

Absolvent bakalár filmového umenia a multimédií dokáže

- prezentovať vlastné riešenia zadaných úloh, autorských konceptov a projektov multimediálnych diel,
- pracovať efektívne ako člen tvorivo-realizačného tímu,
- organizačne zabezpečiť prieskum prostredia a zber materiálu,
- udržiavať kontakt s najnovšími trendmi vo filmovom umení a multimédiách,
- využívať a uplatňovať základné manažérske zručnosti,
- využívať PC.

Umelecké znalosti

- operácie s vyjadrovacími prostriedkami filmu a multimédií,
- postupy uplatňované pri tvorbe filmového a multimediálneho diela,
- mikrokompozícia, makrokompozícia, architektonika,
- tvorba mentálnych konceptov a ich verbálna alebo iná fixácia,
- materializácia autorských predstáv do zmyslovo vnímateľnej podoby formou inscenácie v prirodzených alebo emelo vytvorených prostrediach,
- zaznamenávanie materializovaných autorských predstáv prostredníctvom audiovizuálnych technických zariadení,
- opracovanie a spracovanie audiovizuálnych záznamov do podoby artefaktu.

Technické a technologické znalosti

- možnosti uplatnenia počítačovej techniky v predprípravných a prípravných štádiách realizácie projektu umeleckého diela,
- zariadenia na záznam obrazu a zvuku,
- klasické a moderné spôsoby postprodukčného spracovania audiovizuálnych záznamov,
- základy tvorby virtuálnej reality za pomoci počítačovej techniky.

Ďalšie témy jadra znalostí

- dejiny svetového a slovenského filmu a televíznej tvorby,
- dejiny teórii filmu a masmediálnej komunikácie,
- cudzí jazyk,
- dejiny filozofie a estetiky,
- etika tvorby,
- psychológia tvorby a vnímania,
- manažment a marketing umenia a umeleckého diela,
- autorské právo.

PODMIENKY PRE VYKONANIE BAKALÁRSKEJ ŠTÁTNEJ SKÚŠKY V ŠTUDIJNOM PROGRAME FILMOVÁ DOKUMENTÁRNA TVORBA:

Na bakalársku skúšku sa môže prihlásiť poslucháč po absolvovaní povinných a povinne voliteľných predmetov predpísaných v študijnom programe a získaní predpísaného počtu kreditov (180).

Bakalárska skúška

1. Teoretické predmety:

- Estetika a dejiny umenia.
- Dejiny filmu a vývoj dokumentárneho filmu a teórie.

2. Praktické umelecké práce:

- Scenár a réžia dokumentárneho filmu.
- Písomná práca: Režijná kniha realizovaného bakalárskeho umeleckého diela.
- Umelecký výkon z povinne voliteľného predmetu (kameramanská, alebo strihová práca na filme, alebo práca z voľnej tvorby).

3. Obhajoba predložených prác.

FILMOVÁ DRAMATURGIA A SCENÁRISTIKA

Absolvent bakalárskeho štúdia získa teoretické a praktické poznatky z filmového umenia a multimédií a zvláda ich použitie pri výkone povolania, alebo pri pokračovaní v nadväzujúcom vysokoškolskom štúdiu. Získa prehľad o historických a súčasných podobách filmového umenia a multimédií. Osvojí si praktický základ tvorivých postupov a metód pre tvorbu a realizáciu literárnej prípravy filmového a multimediálneho diela a jeho dramaturgie. Literárna práca pre film vychádza z tradície dramatickej tvorby a z vlastnej histórie filmu. Je to dôsledná autorská činnosť, v ktorej sa spája špecifikum filmovej tvorby s fantáziou a literárnym talentom. Vychovať filmového autora a dramaturga znamená vypestovať v ňom citlivosť na filmové vyjadrovacie prostriedky a tvorivé postupy, schopnosť reagovať na originálne individuálne riešenia a komunikatívnosť s rôznymi typmi tímovej práce a spolupráce.

Ťažisko štúdia je v individuálnej umeleckej autorskej práci študenta vedenej príslušným pedagógom (individuálne hodiny). Kritéria pre prijímanie uchádzačov o štúdium, spôsob výberu

Prijímacia komisia bude hodnotiť najmä schopnosť pointovať dej, zmysel pre dramatickosť, originálny nápad, zaujímavú fabulu, schopnosť vykresliť charakter, atmosféru aj prostredie.

Prijímacie konanie sa uskutoční v dvoch častiach.

1. časť

1. Povinné domáce práce

a) Tri poviedky príp. dramatické útvary - všetky literárne práce musia byť dokončené, rozsah najviac 5 normovaných strán textu (30 riadkov, 60 úderov), napísané na počítači vo formáte Word v štyroch exemplároch. Každá práca musí mať očíslované stránky a musí byť označená menom a bydliskom autora!

b) Recenzia, alebo kritická reflexia filmu, televízneho diela (alebo aj seriálu), v ktorej vyjadrí uchádzač vlastný názor na zvolené dielo, prípadne ho porovná s inými dielami rovnakého žánru, alebo toho istého tvorcu.

2. Ďalšie domáce práce nepovinné

Prozaické a dramatické útvary v celkovom rozsahu do 15 strán textu. Neprijíma sa poézia, ani žurnalistické žánre. Všetky práce musia byť dokončené. Kritéria pre ich posudzovanie sú rovnaké ako pri povinných domácich prácach. Všetky práce musia byť označené menom a bydliskom autora a zopnuté oddelene od povinných prác. Práce musia byť jasne označené ako NEPOVINNÉ.

Z povinných aj nepovinných prác v printovej podobe uchádzač zostaví štyri rovnaké súbory obsahujúce všetky požadované práce, každý súbor bude zopnutý, alebo vložený do samostatného obalu. Uchádzač tiež odovzdá 1 ks CD so všetkými domácimi prácami, kde budú opäť jasne označené povinné a nepovinné práce. Okrem toho uchádzač vloží do každého súboru jeden exemplár zoznamu predložených prác doplnený o čestné vyhlásenie, že uchádzač práce vypracoval sám, (prípadne s pomocou ľudí a prameňov, uvádzaných v texte). Ak uchádzač nedodá požadovaný počet domácich prác, alebo nesplní ďalšie požiadavky, nebude pozvaný na druhú časť talentových skúšok.

2. časť

Zúčastnia sa jej uchádzači, ktorí splnili povinnosti uvedené v prvej časti (dodali domáce práce v stanovenom termíne a v predpísanej podobe). Všetci títo uchádzači absolvujú tieto časti:

c) Písomný test - znalosti z oblasti kultúry všeobecne a najmä filmu

d) Projekcia vyžrebovaného diela slovenskej, alebo svetovej kinematografie

e) Rozbor premietnutého filmu

Po absolvovaní prvej časti ústnych pohovorov bude zverejnený zoznam uchádzačov, ktorí postupujú do druhého kola. To

pozostáva z nasledujúcich častí:

f) Literárna práca na zadanú tému

g) Ústny pohovor – obhajoba odovzdaných prác a diskusia k nim, orientácia v literatúre a kinematografii, najmä slovenskej, každý uchádzač musí prezentovať záujem o súčasnú slovenskú aj svetovú literatúru a znalosť kľúčových diel slovenskej aj svetovej kinematografie.

Výsledok pohovoru bude pozostávať zo súčtu bodov za domáce práce, test, rozbor filmu, literárnu prácu a ústny pohovor)

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent bakalárskeho štúdia (Bc.)

- má teoretické a praktické skúsenosti so scenáristickou prípravou hraného celovečerného filmu, rovnako ako filmov v iných dĺžkach,
- je pripravený autorsky sa podieľať na tvorbe dokumentárnych, publicistických a populárno-vedeckých filmov,
- je pripravený pokračovať v magisterskom štúdiu,
- má teoretické a praktické poznatky filmového umenia a multimédií a zvláda ich použitie pri riadiacej, alebo podnikateľskej činnosti,
- má prehľad o historických a súčasných podobách filmového umenia a multimédií,
- osvojí si praktický základ tvorivých postupov a metód pre vznik a realizáciu filmového a multimediálneho diela a uplatní sa v povolaniach dramaturg, redaktor, scenárista,
- môže pôsobiť ako učiteľ v základnom umeleckom školstve a v záujmovej umeleckej činnosti.

Teoretické vedomosti

Absolvent - bakalár filmového umenia a multimédií získa :

- orientáciu v umeleckých procesoch a teoretických východiskách tvorby filmu a audiovizuálneho diela a jej reflexie,
- základné vedomosti a orientáciu v dejinách filmu, multimediálnych a iných umení, filozofie, estetiky a kultúry,
- základné vedomosti a orientáciu v histórii teoretických názorov n film, audiovizuálnu tvorbu a masmediálnu komunikáciu,
- základné vedomosti z teórie zmyslového vnímania a techník, prostriedkov a postupov využívania umelých zmyslových podnetov na ovplyvňovanie ľudského vedomia,
- základné znalosti právnych súvislostí.

Praktické zručnosti a schopnosti absolventa

Absolvent – bakalár filmového umenia a multimédií získa schopnosť:

- uvedomele vnímať skutočnosť ako nevyčerpateľný zdroj zmyslových podnetov,
- vedome a zámerne vytvárať mentálne obrazy a reprezentácie, projektovať myšlienkové modely a koncepty budúcich filmových a multimediálnych diel,
- na zodpovedajúcej úrovni rozpoznávať pôsobivosť a účinnosť prostriedkov a postupov multimediálnych umení,
- hľadať a nachádzať riešenia pri realizácii filmového a multimediálneho diela.

Doplňujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti absolventa

Absolvent bakalár filmového umenia a multimédií dokáže

- prezentovať vlastné riešenia zadaných úloh, autorských konceptov a projektov multimediálnych diel,
- pracovať efektívne ako člen tvorivo-realizačného tímu,
- organizačne zabezpečiť prieskum prostredia a zber materiálu,
- udržiavať kontakt s najnovšími trendmi vo filmovom umení a multimédiách,
- využívať a uplatňovať základné manažérske zručnosti.

Podmienky pre vykonanie bakalárskej štátnej skúšky v študijnom programe Filmová dramaturgia a scenáristika: Štúdium končí bakalárskou skúškou. Na bakalársku skúšku sa môže prihlásiť študent po absolvovaní povinných a povinne voliteľných a výberových predmetov predpísaných v študijnom programe a získaní predpísaného počtu kreditov (180). Tieto podmienky študent splní po absolvovaní 6 semestrov.

Bakalárska skúška:

1. Teoretické predmety:

- Estetika a dejiny umenia (zamerané na dejiny literatúry a dejiny výtvarného umenia)
- Dejiny filmu (svetový film, slovenský film)

2. Umelecký výkon - literárny scenár celovečerného filmu (cca 70–90 strán), ktorého súčasťou je cca 15 stránková explikácia a rozbor 3–4 filmov tematicky i žánrovo podobných pôvodnému scenáru

3. Obhajoba umeleckého výkonu a jeho explikácie

UPLATNENIE ABSOLVENTA**HERECTVO**

Absolvent štúdia bude schopný flexibilne pôsobiť ako herec, moderátor, speaker, konferenciár; tiež bude pripravený pre prácu v rozhlase, televízii, filme a v dabingu. Zároveň bude disponovať relatívne širokou škálou teoretických poznatkov, ktoré umožňujú jeho rozhľad a kreatívne schopnosti.

DIVADELNÁ DRAMATURGIA A RÉŽIA

Absolvent bakalárskeho stupňa vysokoškolského štúdia nadobudne sumu vedomostí, nevyhnutnú pre výkon činností súvisiacich s dramaturgiou a réžiou divadelnej inscenácie – je schopný upravovať dramatické texty pre potrebu konkrétnej inscenácie, pôsobiť ako asistent réžie, poznať princípy dramaturgicko-režijnej interpretácie textu pri koncipovaní projektu inscenácie.

DIVADELNÝ MANAŽMENT

Absolvent má prehľad o vývoji a súčasnosti divadelného umenia v širšom kultúrnom kontexte, ovláda štruktúru rôznych typov organizácií, má jazykové znalosti a je pripravený komunikačne zvládať náročnú prácu spojenú so zabezpečovaním distribúcie divadelného diela alebo kultúrnej aktivity. Absolvent bakalárskeho študijného programu je flexibilným kultúrnym manažérom, ktorý citlivo vníma zložitost umeleckého procesu a vytvára preň optimálne podmienky. Spoločenské uplatnenie: manažér subjektov vo sfére divadelnej činnosti, manažér kultúrnych projektov, pracovník marketingu kultúrnych inštitúcií, pracovník prevádzky divadla a iných kultúrnych inštitúcií, producent, fundraiser, výkonný manažér medzinárodných kultúrnych projektov.

FILMOVÁ DOKUMENTÁRNA TVORBA

Absolvent nachádza uplatnenie ako samostatný autor dokumentárnych filmov, ale aj v štáboch pri nakrúcaní v náročných podmienkach, extrémnych, nielen fyzicky, ale aj ekonomicky a organizačne. Môže sa zamestnať v malých a stredných výrobných spoločnostiach, alebo aj v regionálnych televíznych štúdiách.

FILMOVÁ DRAMATURGIA A SCENÁRISTIKA

Absolvent štúdia má teoretické a praktické skúsenosti so scenáristickou prípravou hraného celovečerného filmu, rovnako ako filmov v iných dĺžkach, je pripravený autorsky sa podieľať na tvorbe dokumentárnych, publicistických a populárne vedeckých filmov.

O magisterské štúdium sa môže uchádzať:

– absolvent bakalárskeho študijného programu, ktorý vykonal štátnu skúšku s výsledkom „veľmi dobre“ bude prijatý na základe poradia navrhnutého prijímacou komisiou a rozhodnutím dekana, podľa kapacitných a ekonomických možností fakulty v prijímacom konaní
– absolvent bakalárskeho študijného programu na inej fakulte k svojej žiadosti priloží podľa vlastného výberu svoje autor-ské práce, v ktorých uplatnil svoj talent, zoznam realizovaných cvičení, seminárnych prác a skúšok v odborných profilových predmetoch. Skúšobná komisia ohodnotí práce uchádzača a spolu s

Všeobecné údaje o prijímacom konaní

– Každý uchádzač sa musí podrobiť talentovej prijímacej skúške.
– Prihlášku je potrebné zaslať na každý študijný program zvlášť.
– Uchádzači, ktorí majú ukončené stredoškolské štúdium zasielajú s prihláškou overenú kópiu maturitného vysvedčenia. Do prihlášky je potrebné vpísať prospech jednotlivých ročníkov strednej školy a priemer známok. Nemusia poslať overené vysvedčenia ani maturitné. Jedine maturitné doručia po prijatí na štúdium, k čomu ich vyzve študijná referentka
– Fakulta pre záujemcov usporiada konzultácie.
– Poplatok za 1 hod. konzultácií: 10,00 € v hotovosti – všetky študijné programy.
– Prijímacie skúšky sú neanonymné, verejnosti neprístupné.
– Výsledky prijímacieho konania budú zverejnené na webovej stránke FDU AU.

Koordinátor pre prácu so zdravotne postihnutými študentmi

Mgr. art. Katarína Hitzingerová, ArtD.
048/432 03 04

KONTAKTY:**Študijné oddelenie FDU AU:**

Ingrid Dobišová (studfdu@aku.sk)

Prodekanka pre vzdelávaciu činnosť:

Mgr.art. Katarína Hitzingerová, ArtD.

(k.hitzingerova@aku.sk)

Študijný program herectvo:

Mgr.art. Tomáš Tomkuljak

(ttomku@gmail.com)

Študijný program divadelná dramaturgia a réžia a Divadelný manažment:

PhDr. Andrej Maťašík, PhD.

(matasik@gmail.com)

Študijný program filmová dokumentárna tvorba:

Mgr.art. Ľubomír Viluda (viluda@aku.sk)

Študijný program filmová dramaturgia a scenáristika:

PhDr. Kateřina Javorská

(katerina.javorska@gmail.com)

Poplatok za prijímacie konanie: 50,00 € (herectvo do 10.1.2014 a DGR, FDS, FDT do 10. 2. 2014)

Banka: Štátna pokladnica

Účet: 7000067813/8180

Variabilný symbol: 501

Školné na akademický rok pre študentov, ktorí prekročili štandardnú dĺžku štúdia:

2013/2014 : 1 500 €

Školné pre študentov, ktorí študujú súbežne v jednom akademickom roku dva alebo viac študijných programov v tom istom stupni: 1 500 €

Školné na akademický rok 2013/2014 pre študentov mimo členských krajín EU:

3 000 €

Školné na akademický rok 2013/2014 pre študentov v externej forme doktorandského štúdia: 500 €

Základ pre výpočet školného na rok 2014/2015 podľa Ministerstva školstva SR:

Maximálna výška na určenie školného:

1500,00 €

ŠKOLA ŽIVOTA

JANKY OVŠONKOVEJ

Smokovecká rodáčka Jana Ovšonková (22), poslucháčka 3. ročníka réžie a dramaturgie FDU AU, vyrastá pod pedagogickým dohľadom Mgr. art. Kataríny Burdovej a doc. PhDr. Michala Babiaka, PhD. Že si na pohľad štúple, drobné žieňa razantne razí cestu za režisérskym chlebíkom v budúcej praxi, o tom svedčí jej ostatný projekt, bakalárska inscenácia Aj múdry schybní od ruského klasika Alexandra Nikolajeviča Ostrovského.

Banskobystrickí zdravotníci zavítali na predstavenie v hojnom počte

VEĽKÝ AUTOR, VEĽKÁ HRA

Hra mala premiéru ešte začiatkom apríla t. r. a v polovici mája sa Ovšonkovej zverenci Tomáš Krištof, Martina Mesiariková, Marek Rozkoš a ďalší predstavili na domácej divadelnej scéne na Hornej ulici publiku, grupujúcemu sa napospol zo zdravotníckeho prostredia. Boli Jankine očakávania napriek tomu bežné? „Ani nie, skôr prevládali zmiešané pocity. Lebo je to komédia o rodinkárstve, protekcií, o tom, ako sa robí kariéra, takže som to vnímala trochu inak. Veď išlo o iné publikum, než na aké sme zvyknutí, takže to bola pre nás škola. Prosto, je iné hrať pred lekármi a iné pred študentami.“

Pre ilustráciu, Janka inscenuje hru v duchu veľkého ruského dramatika, ktorý nás opäť presvedča, že hoci sa mení doba, morálka zostáva vždy tá istá. Ako sa jej na titule s takýmto posolstvom pracovalo?

„Uf, náročná robota! Je to predsa len ruská klasika, veľký autor, veľká hra. Ale herci sa snažili, ba nielen herci, ale všetci, čo priložili ruku k dielu. Myslím, že sa hra páči, a to je podstatné,“ vraví. Organizované predstavenie pre lekárov bolo teda pre ňu istou školou života, veď už myslí na to, čo bude „potom“: „V tom mám úplne jasno, v budúcnosti sa chcem venovať divadelnej réžii. Ak sa to podarí, budem šťastná ako blcha,“ dodáva.

ZDRAVOTNÍCKY HLAD PO KULTÚRE

Spokojnosť však nebola len na akademickej pôde. Hádám nebudeme indiskrétni, ak najprv povieme, že iniciatíva smerom k tomuto organizovanému predstaveniu prišla od rektora AU doc. Mgr. art. Matúša Olhu, PhD. Ako nám prezradila hovorkyňa a PR manažérka Rooseveltovej nemocnice v Banskej Bystrici Mgr. Ru-

Janka Ovšonková žiarila spokojnosťou

žena Maťašeje, s podobnými ponukami sa často nestretávajú. Aj keď, popravde, v poslednom období sa venujú kultúre viac než predtým a s gustom sa pustili do organizovania výstav priamo v nemocničných priestoroch. Podobné divadelné predstavenie pre zamestnancov však zažili po prvýkrát. „Nazdávam sa, že vzhľadom na prejavovaný záujem zo strany našich pracovníkov išlo o pozitívny počin. Veď do divadla prišlo poldruha stovky zdravotníkov z troch banskobystrických zariadení – Rooseveltovej nemocnice, Stredoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb a Detskej fakultnej nemocnice,“ pochvalovala si Maťašeje.

(b)

foto: Vlado Bahýl

**O UPLATNENÍ ABSOLVENTOV AKADÉMIE UMENÍ:
VÝTVARNÍK, PEDAGÓG MGR. ART. PATRIK ŠEVČÍK, ARTD.**

BYŤ UNIVERZÁLNYM MU UMOŽŇUJE ADEKVÁTNE SA VYJADRIŤ

Keď Patrik Ševčík (40) v roku 2006 absolvoval štúdium voľného výtvarného umenia na Katedre grafiky Fakulty výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici, okrem príslušného dokladu si vyslúžil aj Cenu rektora za diplomovú prácu „Ergo sum“. Prestížna cena – a aká výstižná! Spolu so svojou zamlčanou časťou totiž okrídlený descartovský odkaz skrýva v sebe výpovednú hodnotu priam ušitú na dnes už uznávaného výtvarníka, ktorý sa veľmi dobre uchytil na slovenskej scéne.

Nuž a keď sme to už načali - že mu to naozaj myslí, dokázal zanedlho po promócií, keď úspešne završil aj interné doktorandské štúdium na katedre grafiky v ateliéri docenta Igora Bencu. Ako jeden z prvých dvoch absolventov tohto druhu štúdia na AU. Skúsime ho, či si spomenie ešte na meno toho druhého? „Samozrejme, pamätám si naňho živo, napokon, nebolo to tak dávno. Tým druhým absolventom bol Maroš Rovňák, súčasný riaditeľ banskobystrickej Stredoslovenskej galérie,“ vysype žiadanú informáciu ako z rukáva. Ale sledujme ešte chvíľočku danú líniu. Vidno, že mu to myslí, chvalabohu, aj naďalej. Veď napriek svojmu mladému veku má už na svojom konte päť samostatných výstav (o. i. v Stredoslovenskej galérii či slovinskom Maribore) a pätnásť spoločných na kolektívnych výstavách.

PRIORITNÁ JE PRÁCA S TEXTOM

Ševčík sa podľa odborných kruhov vyprofiloval aj na predstaviteľa novej generácie grafických dizajnérov, pričom jeho tvorbu predstavuje predovšetkým plošná textová inštalácia, v ktorej využíva citácie a vý-

tvorné interpretácie nájdených textov. Čiže prioritne pracuje s textom a v hľadáčkmu má neraz sociálne či socio - politické témy. Ide o vyjadrenie jeho posolstva okoliu, mienky o spoločenskom dianí, alebo je v tom niečo iné? „Text ako komunikačný nástroj je často používaný v umení a najmä v súčasnom a aktuálnom,“ vysvetľuje. „Už počas štúdia som ho využíval vo svojej tvorbe a neskôr, počas doktorandského štúdia, som skúmal jeho použitie v umení. Pokiaľ ide o témy, nie je to prioritné, ale áno, v niektorých prácach reagujem na sociálne problémy. Poslaním umelca je všímať si dianie okolo seba, spracovávať podnety a reagovať na veci, ktoré sa dejú, a to aj v spoločnosti. Je to mojím spôsobom určitá kritika sociálneho prostredia.“ Ako inak, aj jeho výstavu „...mlčať zlato“ v Trnave pred tromi rokmi charakterizovala snaha poukázať na silu fenoménu slova. Kresby obsahovali slová, zámerne zgomované a rozmazané, aby nebolo jednoduché ich prečítať. Autor si vyberal slová, ktorými sa označujú nehmatateľné hodnoty či vlastnosti človeka. Obsažné slová, ktoré autor použil, sú v súčasnos-

ti vnímané ambivalentne, používajú sa v banálnych situáciách a mnohokrát nadarmo. Nehovoriac o mediálnych textoch, zameraných skôr na naplnenie obsahu ako na informáciu. Výtvarná forma práca je negácia napísaného, či vysloveného... s cieľom poukázať na jeho hlbší význam, v zmysle, že tieto slová je nutnejšie prežívať, ako o nich hovoriť. Tento cyklus prác mal meditatívny a sebareflexívny charakter, bez zámeru autora moralizovať. Takto vyznela reakcia hodnotiteľa výstavy a nám sa núka konštatovanie, že v súvislosti so Ševčíkovou tvorbou nadobúda celoplošný charakter. Vo výstavnom projekte P. S., ktorý bol v roku 2009 premiérovou uvedený v Považskej galérii umenia v Žiline, si zasa zažongloval s textom a slovami trochu inak. Sledujúc neviditeľnosť viditeľného a viditeľnosť neviditeľného, návštevníkovi výstavy napríklad znemožnil orientáciu na mapách európskych miest, keď začiernil všetky názvy ulíc alebo prosto otočil už zažitú snímku z rodinného archívu, aby tak prisúdil väčšiu dôležitosť popisom na ich rube ako samotným fotografickým obrazom. Pokiaľ ide o otázku, či

Vstupný billboard Galérie Jána Koniarka, Kopplova vila v Trnave.
Projekt Patrika Ševčíka Svedomie v rámci prezentácie súčasného umenia vo verejnom priestranstve Billboard 2011.

sa vidí v tvorbe niekoho iného, hovorí, že jakživ neporovnával svoju tvorbu s nikým iným. Snaží sa byť svojský, originálny, pravda, všima si aktuálnu umeleckú scénu a inšpiruje sa. Je niekoľko prác, ktoré považuje za veľmi kvalitné, ale sú od rôznych autorov a neporovnáva.

V UNIVERZÁLNOSTI JE (JEHO) SILA

Momentálne pôsobí Mgr. art. Patrik Ševčík, ArtD. ako odborný asistent na katedre grafiky v ateliéri Igora Bencu svojej alma mater. Popritom ho môžeme nájsť vo funkcii art directora v reklamnej agentúre, kde vonkoncom neskrýva, že je vyznávačom grafického minimalizmu a modernej typografie. Akademická vrchnosť ho hodnotí ako agilného, ústretového, vynikajúceho pedagóga, v tvorbe zasa ako multimediálneho človeka, ktorý si dokáže zastať viacero činností. Ako vôbec vníma svoje umenie v súvislosti so školou? „Ďakujem za lichôtku. Snažím sa pristupovať k práci zodpovedne. Z pohľadu tvorby si myslím, že je dobré byť univerzálny. Umožňuje to vyjadriť svoj názor adekvátnym spôsobom. Svoje poznatky využívam

na konzultáciách so študentmi,“ snaží sa zostať vo vecnej rovine. A hneď aj rozvíja, čo to konkrétne znamená vo výučbe na katedre a pridáva svoj pohľad na súčasnú generáciu študentov: „Konzultujem so študentmi v rámci ateliérových zadaní. Každý študent má možnosť okrem zadaných tém spracovávať aj tému vlastnú, ktorá je jemu blízka. Úlohou konzultácií je dopracovať sa k výsledkom tak, aby vznikla kompaktná, obsahovo a formálne zvládnutá práca. Okrem toho vyučujem kresbu a digitálne technológie. Súčasná generácia má mnoho možností, ktoré predtým neboli. Súvisí to najmä s technickým pokrokom. Preto ich pohľad na veci je cez inú optiku. Iný pohľad na veci má generačný charakter. Napriek tomu sa to nedá zovšeobecniť, je to individuálne. Každý človek si nesie so sebou okrem iného aj osobnú skúsenosť.“ Zlé jazyky tvrdia, že Patrik Ševčík vraj pracuje dvadsať hodín denne a je už takmer prišvitný. Je to len špás alebo to zodpovedá skutočnosti? Zasmee sa: „Je to, isteže, špás, aj keď nie ďaleko od pravdy. Externe pracujem pre reklamnú agentúru. A keďže mojou hlavnou náplňou je učenie, tak

grafickému dizajnu sa venujem vo voľnom čase. Je to častokrát aj práca v noci, preto kdesi zaznela takáto nadnesená informácia. Samozrejme musím si nájsť aj čas na spánok.“ V týchto dňoch sa dožíva štyridsiaty. Je preňho akýmsi míľnikom alebo bežným jubileom? A ako s ňou naloží? „Pravdu povediac, necítim sa na štyridsať a nebyť dátumu v kalendári, ani si na to nespomeniem. Mám priateľov, ktorí sú tento rok na tom podobne ako ja. Budem oslavovať, ale len tak, symbolicky,“ dodáva na záver.

(ben)
foto: internet

PREDNOSŤ MÁ SPEV, NA DIRIGOVANIE SI POČKÁ

Michala Čubáňa akiste osvietil niekto tam hore, ak si zvolil za miesto svojho diplomového absolventského koncertu útroby evanjelického kostola na Lazovnej ulici v Banskej Bystrici. Tento postreh pre aspoň občasných návštevníkov tohto svätostánku ani netreba rozvádzať.

Stačí doplniť, že nádejný dirigent, ktorý vyrastá na tunajšej Fakulte múzických umení Akadémie umení pod odborným vedením Mgr. art. Pavla Procházku, umocnil svoje vystúpenie miešaným a komorným speváckym zborom ako aj dievčenským speváckym zborom a výberom z komorného orchestra Konzervatória J. L. Bellu v Banskej Bystrici, ktorých doplnili členovia SND a banskobystrickej Štátnej opery.

V podaní účinkujúcich zaznela o. i. Mozartova Misa brevis in D minor, Trávnic A. Moyzesa či osvedčené Hasslerovo Cantate Domino a rodák zo Šumiaca spod Kráľovej hole Michal Čubáň mohol oprávnene žiariť spokojnosťou. Hoci pripraviť takýto koncert si vyžaduje najsamprv skúšky, individuálne nastudovanie najprv s jednotlivými hlasmi, ďalej treba zostaviť pestrý repertoár obsahovo z viacerých období a napokon prichádza finálny proces, generálky a jemné doladovanie, ako je nastudovanie nôt a dopracovanie dynamiky.

ČO ROBÍ DIRIGENTA DIRIGENTOM

No kým k nemu dospel, musel Michal Čubáň absolvovať dlhú cestu. Jeho „misia“ sa začala pred rokmi vlastne na uvedenom konzervatóriu, kde študoval cirkevnú hudbu, odkiaľ zamieril na Akadémiu umení. Dirigovanie mu doslova učarovalo, hoci gény hovoria o niečom inom. Veď v jeho rodokmeni nenájdete ani jediného muzikanta! „To je fakt, ale mňa zaujalo tým, že v prvom rade ide o prácu s ľuďmi. Rád s nimi pracujem a rád spoznávam nových.

To ma baví a je mi to blízke. Aj momentálne v Slovenskom národnom divadle máme zbor, kde pôsobím v pozícii druhého tenora ako zborový spevák a budte si istý, že pozorne sledujem dirigenta,“ objasňuje pohľadky svojho profesijného rozhodnutia. V ročníku akadémie je jedným z tria popri dvoch kolegyniach, ktoré zhodou okolností absolvovali svoj koncert pred ním. Keď hodíme reč o štúdiu, netají, že je náročné, lebo obsahuje veľa predmetov. Na rozdiel od iných študentov je preto jeho index popísaný hustejšie, štúdium si skrátka žiada absorbovať viac informácií, obetovať viac času, na druhej strane poskytuje väčší prehľad. Jednoducho, dirigenta nerobí dirigentom len samotné dirigovanie... Či kompozícia, či hlasová výchova, alebo zahrať partitúry na klavíri, to všetko musí človek na tomto poste ovládať. Michal Čubáň sa preto snaží od svojich pedagógov pochytiť čo najviac. „Okrem profesora Procházku som zažil perfektné hodiny s docentom Tužinským, ktorý ma učil dirigovanie opery. On je skúsený praktik, takže mi dal veľmi veľa,“ pochvaľuje si.

POMALIČKY CHLAPCI RASTÚ...

Napriek všetkému – nakoľko momentálne účinkuje v divadle a baví ho to, veď spevu sa venuje od mala – nemusí sa v najbližších rokoch naša hudobná scéna rozrúsať o ďalšieho dirigenta. Možno je to trochu prekvapujúce, ale Michal Čubáň prioritne uvažuje zostať v divadle a popritom vziať pod palec malý komorný zbor. Pomaly vraj chlapi rastú, podotýka s tým, že azda časom sa vyvrbí aj jeho dirigovanie. V divadle sa cíti veľmi dobre, našiel v ňom super podmienky, kolegov i robotu, preto zatiaľ nechce nič meniť. A nič na tom nemení ani skutočnosť, že ostrohy získaval aj pedagogicky, keďže vyučoval klavír na viacerých základných umeleckých školách, o. i. doma na Šumiaci, vo Zvolene či v Hriňovej.

(ben)

foto: Vlado Bahýl

NIE JE TO LEN V NAŠICH RUKÁCH, PODOTÝKA PROF. ČARNÝ

V súvislosti s blížiacou sa komplexnou akreditáciou navštívil našu školu prof. Ladislav Čarný, akad. mal., predseda pracovnej skupiny pre oblasť výskumu umenia Akreditačnej komisie ministerstva školstva. Pripomeňme, že akreditačná komisia, ktorá je poradným orgánom vlády SR sleduje, posudzuje a nezávisle hodnotí kvalitu činností vykonávaných fakultami najmä vo výskumnej a vzdelávacej činnosti, ako aj ďalších podmienok, v ktorých sa táto činnosť fakult, resp. vysokej školy uskutočňuje. Čo teda bolo účelom návštevy prof. Čarného?

- Keďže sme na prahu komplexných akreditácií, ktoré budú prebiehať v období zimného semestra, prišli sme s kolegami z pracovnej skupiny akreditačnej komisie pre oblasť umenia pozrieť si výstavu semestrálnych prác fakulty výtvarných umení. Lebo vidieť výstupy študentov, to nám umožní urobiť si oveľa plastickejší obraz o škole ako množstvo údajov v akreditačnom spise. Takže kolegovia, ktorí majú na starosti jednotlivé segmenty výtvarného umenia, prišli so mnou, aby si prezreli prieskum školy.

Ide o vašu prvú návštevu v súvislosti s akreditáciou?

- Áno. Komplexné akreditácie sa začínajú začiatkom júna, no pretože už nebudeme mať príležitosť vidieť semestrálnu prehliadku prác, tak sme to načasovali takto. A takisto navštevujeme všetky školy, kde je výtvarné umenie. Čo sa týka iných

odborov, ako je hudobné, divadelné či filmové umenie, tak nám školy poskytujú materiály, výstupy študentov, diplomové a semestrálne práce v elektronickej podobe a postupne si ich prezeráme. Lebo ostatné odbory nemajú takú koncentrovanú prehliadku, ako je výstava, kde sa to dá všetko prezrieť. Veď nemôžeme si dovoliť ísť na dvadsať koncertov...

Nechceme predbiehať, ale ako posudzujete šance Akadémie umení?

- O tom je predčasné hovoriť. Komplexná akreditácia sa po prvýkrát uskutočňuje tým spôsobom, že zároveň sa vedľa seba postaví rovnaké študijné odbory z rôznych škôl, resp. zo všetkých škôl na Slovensku, kde sa realizuje výučba a trochu sa bude aj porovnávať. Tento spôsob je na rozdiel od minulosti novinkou a bez toho, že by sme naozaj poctivo preštudovali materiály a diskutovali aj s kolegami zo škôl,

sa nedá nič dopredu hovoriť. Samozrejme, držím Akadémii umení palce, je to dnes už etablovaná škola, ale na výsledky si musíme počkať. Napokon, minister školstva ich od nás dostane začiatkom budúceho kalendárneho roka a ešte aj on má na svoje rozhodnutie nejaký čas. Takže to nie je len v rukách našich pracovných skupín, ktoré pripraví podklady a odborné expertízy.

(b)

foto: Vlado Bahýl

NA FESTIVALE ISTROPOLITANA V BRATISLAVE (19.–25. JÚNA), KTORÝ USPORADÚVA DF VŠMU, REPREZENTUJE NAŠE FARBY INSCENÁCIA NINY IVANOVNY CZERKIES FJODOR A BRATIA V RÉŽII ZUZANY GALKOVEJ. PRÍLEŽITOSŤ NA REALIZÁCIU POSKYTLA ANSÁMBLU V ZLOŽENÍ FILIP HAJDUK, MATEJA IŠTOKOVIČOVÁ, MARIÁN KOVÁČ, JOZEF PAVOL KOMIŇÁK, FILIP ŠTRBA, JOZEF KUBÁNEK, MIRIAMA GAJDOŠOVÁ, GABRIELA OČKAJOVÁ, MÁRIO ZEUMER, MATEJ ŠTRUHÁR. ZUZANA MIKLOŠKOVÁ, JANA SZENDREIOVÁ. NA ZÁBERE SPRÁVA IŠTOKOVIČOVÁ, KUBÁNEK, ŠTRBA. BRATISLAVSKÉMU PUBLIKU SA PREDSTAVIA 21. JÚNA.

foto: Katarína Hitzingerová

FORUM PER TASTI POTVRDILLO SVOJE RENOMÉ

NA PÔDE FMU AU V BANSKEJ BYSTRICI SA ZAČIATKOM MÁJA UŽ TRADIČNE STRETLI MLADÍ ADEPTI KLAVÍRNEHO UMENIA SPOLU S RENOMOVANÝMI KLAVÍRNÝMI PEDAGÓGMÍ A AKTÍVNÝMI KONCERTNÝMI UMELCAMI. V RÁMCI FESTIVALU KLAVÍRNEHO UMENIA FORUM PER TASTI MALI OPĀT JEDINEČNÚ MOŽNOSŤ ZÍSKAŤ NOVÉ INTERPRETAČNÉ SKÚSENOSTI, VZÁCNÉ POZNATKY, KONFRONTOVAŤ SVOJE UMELECKÉ SMEROVANIE S EURÓPSKÝMI TRENDMI V OBLASTI KLAVÍRNEJ INTERPRETÁCIE.

Oddelenie umeleckej produkcie fakulty múzických umení sa postaralo o ďalší hodnotný zážitok. V koncertnej sieni akadémie na Kollárovej ulici sa v závere mája predstavila Gabriele Lelyteová z Litvy, laureátka Medzinárodného klavírneho fóra Bieszczady bez hraníc v poľskom Sanoku – pre zaujímavosť, toto fórum je jednou z najdôležitejších klavírných súťaží v Karpatskom euroregióne – tiež ceny prezidenta Litvy a držiteľka viacerých trofejí z medzinárodných klavírných súťaží. V podaní mlade, talentovanej hudobníčky zazneli o. i. skladby Fantasy op. 17, C major od Schumanna, Masques od Debussyho či Valses oubliées nr. 1, 2 od Liszta.

MINISTERSTVO KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

H Hudobný fond
Music Fund Slovakia

PRÍNOS PRE PROPAGÁCIU PÔVODNEJ SLOVENSKEJ TVORBY

Festival každoročne organizuje katedra klávesových nástrojov FMU AU pod záštitou FMU AU v Banskej Bystrici. V priebehu predošlých rokov získalo toto podujatie pozíciu renomovaného hudobného festivalu s medzinárodnou účasťou a veľmi dobrým ohlasom v umeleckých odborných kruhoch. Otvorenie festivalu bolo spojené s klavírnym recitálom vynikajúceho klavírneho virtuóza Daniela Buranovského, ktorý uviedol program z diel slovenských skladateľov. V rámci 7. ročníka sa popri tradičnom programe festivalu uskutočnil 2. ročník interpretačnej klavírnej súťaže Musica Slovaca. Programové a ideové zameranie súťaže predstavuje veľký prínos pre propagáciu pôvodnej slovenskej tvorby pre klavír. Súťažný repertoár totiž povinne obsahuje skladbu slovenského autora, čím organizátori sledujú propagáciu pôvodnej slovenskej tvorby a podporu verejnej prezentácie týchto diel. Súťaž je určená pre študentov slovenských umeleckých

škôl, prípadne ich absolventov. Pôvodne bola plánovaná pre dve vekové kategórie, z dôvodu minimálneho počtu prihlásených v 1. kategórii sa odohrala len u 2. kategórie. Napriek tomu treba povedať, že súťažné vystúpenia mali pozoruhodnú úroveň. V odbornej porote zasadli prof. Daniel Buranovský, ArtD. (VŠMU Bratislava), prof. Otto Niederdorfer (Kunstuniversität Graz, Rak.), prof. Zuzana Niederdorfer, ArtD. (FMU AU B. Bystrica), doc. Eva Cáhová, ArtD. (FMU AU), Mgr. art. Kamil Mihalov, ArtD. (Žilinská univerzita), Mgr. art. Peter Pažický, ArtD. (VŠMU), prof. Jevgenij Iršai (VŠMU).

OCENENIA DO BRATISLAVY

Vítazom súťaže sa stal mladý, talentovaný klavirista Marek Kači z Konzervatória Bratislava, 3. cenu získal Vladimír Šranko z VŠMU, čestné uznanie si vyslúžil Peter Pláňavský, takisto z VŠMU. V rámci festivalu sa aj tentoraz uskutočnili klavírne medzinárodné interpretačné kurzy, semináre a workshopy. Kurzy sú určené pre

študentov všetkých typov umeleckých škôl (ZUŠ, konzervatórií a iných umeleckých vysokých škôl), prípadne ich absolventov bez vekového obmedzenia. Vyučujúcimi profesormi boli prof. Otto Niederdorfer, prof. Zuzana Niederdorfer a prof. Daniel Buranovský, ArtD. V rámci týchto kurzov mali mladí umelci všetkých vekových kategórií opäť jedinečnú príležitosť – zoznámiť sa so súčasnými trendmi v umeleckej interpretácii. Predpokladáme, že festival FORUM PER TASTI 2014 v maximálnej miere prispel aj k začleneniu Akadémie umení v Banskej Bystrici do celonárodného a európskeho umeleckého priestoru, že napomôže k ďalšiemu rozvíjaniu umeleckých kontaktov a obohatí hudobné dianie v banskobystrickom regióne. Podujatie sa uskutočnilo s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR a Hudobného fondu.

(ec)

foto: (ben)

DOTYKY A SPOJENIA 2014

ANI TENTORAZ SA FESTIVAL DOTYKY A SPOJENIA 2014 V MARTINE NEZAOBÍDE BEZ NAŠEJ ÚČASTI. DIVADLO AKADÉMIE UMENÍ SA PREDSTAVÍ 23. JÚNA V ŠTÚDIU SLOVENSKEHO KOMORNÉHO DIVADLA S INSCENÁCIOU ARABSKÁ NOC OD ROLANDA SCHIMMELPFENNIGA V RÉŽII PETRY KOVALČIKOVEJ, KTORÁ MALA PREMIÉRU 5. MARCA T. R. V JEJ PODTITULE JE UVEDENÉ: PÄŤ POSTÁV, PÄŤ PRÍBEHOV, JEDNA CESTA... CESTA DO ARABSKÉJ NOCI, Z KTOREJ NIET NÁVRATU.

Postdramatický text inscenovaný ako pohybovo-vizuálna činohra s využitím postmoderných scénických vyjadrovacích prostriedkov sa v interpretačnom smere zaoberá pôvodom konania postáv v ich hraničných situáciách. Impulzom k tomu, aby postavy počas hry podnikli introspek-

tívnu cestu do svojho podvedomia sa stáva pokazené potrubie. A tak, v jeden horúci júnový večer prostredníctvom kumulácií katastrof, postavy, ktoré vykročili zo svojho stereotypného správania, spoznávame zvnútra – cez ich myšlienky, predstavy, sny a túžby.

KOVALČIKOVEJ KROK ZA KROKOM

V tejto súvislosti pridajme niekoľko slov o režisérke, ktorá sa Arabskou nocou vlastne vracia domov. Martinčanka Petra Kovalčíková (23) absolvovala Gymnázium Mikuláša Galandu v Turčianskych Tepliciach (2001–2009) a Akadémiu umení v Banskej Bystrici, odbor divadelná dramaturgia a réžia (Bc. štúdium 2010–2012). V súčasnosti pokračuje v štúdiu divadelnej réžie (Mgr. štúdium 2013–2014). Umelecky sa prezentovala aktívnou účasťou filmového festivalu Jeden svet pod vedením Miroslava Janeka

(2009), dramaturgicky v dokumentárnom filme Radoslava Chovana Výstup a v divadelných hrách Darwantika, Čajka a Druhého husle. K postupu na krajskú súťaž prispela dramaturgickou spolupracou na projekte Baldachýn ochotníckeho súboru Divadlo Zelenka. Režijne stvárnila hry Tanec nad plačom (spolupráca so ZUŠ Turčianske Teplice, postup na krajskú prehliadku činoherného, hudobného divadla a divadla mladých, XXVIII. Námestovské divadelné dni), Zdravý nemocný (bakalárske predstavenie), Viola, princezná z predmestia (spolupráca so ZUŠ Turčianske Teplice), tiež asistovala režisérom Ľ. Majerovi (Gol-doniáda) a M. Olhovi (Peter a Pavol).

(b)

MLADÍ HERCI S VAVRÍNMI Z PODĚBRAD

PODĚBRADSKÉ DNI POÉZIE SÚ SVIAKOM, KTORÝ KAŽDOROČNE SPÁJA INTERPRETOV KRÁSNEHO SLOVA Z RÔZNYCH KÚTOV ČIECH, MORAVY A SLOVENSKA. IDE O TRADIČNÝ (KEDYSI CELOŠTÁTNY, DNES MEDZINÁRODNÝ) FESTIVAL PREDNESU POÉZIE A PRÓZY, KTORÝ PRIPRAVUJE PREDSEDNÍCTVO ZDRUŽENIA SLOVO A HLAS A PEDAGÓGOVIA I ŠTUDENTI STREDNÝCH I VYSOKÝCH DIVADELNÝCH ŠKÔL.

PODNETNÝ ZDROJ INŠPIRÁCIE

Vznikol v roku 1963 a v čase svojho vzniku vstúpil do povedomia širšej umeleckej i laickej verejnosti pod názvom Neumannove Poděbrady. Festival si v dôsledku zmeny režimu v roku 1990 vyžiadala nový názov. Z Neumannových Poděbrad sa stali Poděbradské dni poézie. Napriek tomu, že festival má pre študentov hereckých vysokých škôl, konzervatórií a mladých profesionálnych interpretov do 30 rokov súťažné pozadie, umelecká konfrontácia festivalu neškodí, práve naopak, vyvoláva nie súťaživosť v pravom slova zmysle (aj keď ocenenie určite poteší každého a potešilo aj naše dievčatá), ale predovšetkým dáva možnosť na prezentáciu nových

výrazových prostriedkov pri práci s umeleckým textom a spôsobov narábania so slovom vôbec. Účasť na takomto festivale je podnetným zdrojom inšpirácie tak pre poslucháčov, ako aj pre pedagógov, ktorí sa práci s umeleckým prednesom, ako úzko špecializovanému umeniu, spoločne venujú.

Pripomeňme, že vlni sa 51. ročníka festivalu zúčastnili aj poslucháčky herectva FDU Akadémie umení v Banskej Bystrici, ktoré v česko-slovenskej konkurencii obstáli vynikajúco a okrem pochvaly členov poroty na odbornom seminári získali tieto ocenenia: Anna Zemaníková – Cena za mimoriadny umelecký výkon a Cena Vydavateľstva Slovenský spisovateľ, Adriana Lengyelová – Cena za dramaturgiu a Cena Vydavateľstva Hajko & Hajková, Linda Kiššová – Cena za voľbu výrazových prostriedkov a Cena Vydavateľstva Tatran, Gabriela Očkayová – Cena Rozhlasu a televízie Slovenska.

VIZITKA PEDAGOGICKÉHO TÍMU

Na 52. ročníku festivalu, ktorý sa uskutočnil v apríli t. r., sme sa prezentovali nielen súťažne, ale aj ako hostia sprievodného programu festivalu v cykle Vizitky, kde

sa predstavujú poslucháči hereckých škôl Čiech a Slovenska poetickým pásmom. Festivalu sa zúčastnili poslucháči 2. ročníka herectva divadelnej fakulty AU pod vedením herca doc. Mgr. art. Jána Přeučila a jeho asistenta Mgr. art. Tomáša Tomkuljaka. V malom predstavení - koláži na tému "Umenie života spočíva v tom uvedomovať si krásu všedného dňa" zaujali mladí herci predovšetkým svojou kultúrou slova, pohybu a vnútorného precítania. Popri umeleckých školách z Košíc, Bratislavy, Brna a Prahy bolo ich prvé vystúpenie hodnotené a prijaté ako jedno z najpôsobiljších a najvýraznejších. Rovnako v individuálnej súťaži v umeleckom prednese sa poslucháčkam herectva dostalo vysokého ocenenia - Cena publika: Gabriela Očkayová, prémia Literárneho fondu v Bratislave za mimoriadny umelecký výkon: Gabriela Očkayová, prémia Literárneho fondu v Bratislave za voľbu výrazových prostriedkov a Cena Vydavateľstva Tatran: Adriana Pešínová. Potvrdilo sa tak, že celý pedagogický tím na divadelnej fakulte AU vychováva novú nastupujúcu generáciu na vysokej profesionálnej úrovni.

(tt, zl)

FERMAN DIVADLA AKADÉMIE UMENÍ V BANSKEJ BYSTRICI

JÚN 2014

UTOROK 3.6.2014 O 17:00
ORGANIZOVANÉ PREDSTAVENIE – DIVADELNÁ SÁLA AU
ALEXANDER NIKOLAJEVIČ OSTROVSKIJ: AJ MÚDRY SCHYBÍ
 Komédia o šikovnosti, rodinkárstve a protekcii, ...o tom, ako sa robí kariéra. Bakalárska inscenácia poslucháčky divadelnej réžie a dramaturgie. Réžia: Jana Ovšonková, Dramaturgia: Lucia Hečková, Pedagogické vedenie: Ján Sládeček, Scéna: Dušan Krnáč, Kostýmy: Serhat Sezgin

STREDA 4.6.2014 O 17:00 – DIVADELNÁ SÁLA AU
KADIAL MA(R)TO POVIEDIEŠ?
 Účinkuje: Gabriela Očkajová Text: Monika Tatárková, Gabriela Očkajová, Pedagogické vedenie: Jana Olhová, Richard Sanitra, Réžia: Monika Tatárková

ŠTVRTOK 5.6.2014 O 18:30 – DIVADELNÁ SÁLA AU
BALDACHÝN (NA MOTÍVY JAN DE HARTOG: POSTEL S BALDACHÝNOM)
 Veselohra s otázkou, či manželstvo je baldachýnom života Dramaturgia: Petra Kovalčíková, Réžia: Monika Tatárková, Účinkujú: herci a herečky DIVADLA ZELIENKA, Zvolen

PONDELOK PREMIÉRA 9.6.2014 O 17:00 – DIVADELNÁ SÁLA AU
BALADA O SRDCI
 Účinkuje: Zuzana Miklošková, Samuel Borsík, Pedagogické vedenie: Jana Olhová, Dana Turanská, Tomáš Mischura

PONDELOK PREMIÉRA 9.6.2014 O 18:00 – Č. 232
MATKA SMRŤ A SESTRA BOLEŠŤ
 Účinkuje: Mateja Ištokovičová, Autor: Michal Recky Pedagogické vedenie: Jana Olhová, Richard Sanitra

PONDELOK PREMIÉRA 9.6.2014 O 19:00 – DIVADELNÁ SÁLA AU
MATTIAS BRUNN: PO ERIKOVI
 Účinkuje: Filip Štrba, Textová úprava: Zuzana Galková, Pedagogické vedenie: Jana Olhová, Zuzana Galková

PIATOK 13.6.2014 O 13:13 – DIVADELNÁ SÁLA AU
KABARET
 Pedagogické vedenie: Ján Přeučil, Tomáš Tomkuljak

PONDELOK 16.6.2014 O 17:00 – DIVADELNÁ SÁLA AU
MATTIAS BRUNN: PO ERIKOVI
 Účinkuje: Filip Štrba, Textová úprava: Zuzana Galková Pedagogické vedenie: Jana Olhová, Zuzana Galková

PONDELOK 16.6.2014 O 18:00 – Č. 232
MATKA SMRŤ A SESTRA BOLEŠŤ
 Účinkuje: Mateja Ištokovičová, Autor: Michal Recky Pedagogické vedenie: Jana Olhová, Richard Sanitra

UTOROK 17.6.2014 O 18:30 – DIVADELNÁ SÁLA AU
NINA IVANOVNA CZERKIES: FJODOR A BRATIA
 Boha nieto, za kým pôjdem v nedeľu?
 Réžia: Zuzana Galková, pedagogické vedenie: Matúš Olha, František Výrostko, dramaturgia: Matej Moško, scéna: Michal Lošonský (JaOnMi creatures), kostýmy: Hana Kollárová, hudba: Lukáš Rudzan, svetelný dizajn: Ján Ptačin (JaOnMi creatures)

PIATOK 20.6.2014 O 18:30 – DIVADELNÁ SÁLA AU
ROLAND SCHIMMELPFENNIG: ARABSKÁ NOC
 Päť osôb, päť hraničných situácií, päť osudov...jeden byt, jedna cesta...cesta do arabskej noci, z ktorej niet návratu.
 Réžia: Petra Kovalčíková, Dramaturgia: Katarína Vozárová Scénografia: Michal Bugáň, Pedagogické vedenie: Jan Vedral, Katarína Burdová

SOBOTA 21.6.2014 – ISTROPOLITANA 2014, BRATISLAVA
NINA IVANOVNA CZERKIES: FJODOR A BRATIA
 Boha nieto, za kým pôjdem v nedeľu?
 Réžia: Zuzana Galková, pedagogické vedenie: Matúš Olha, František Výrostko, dramaturgia: Matej Moško, scéna: Michal Lošonský (JaOnMi creatures), kostýmy: Hana Kollárová, hudba: Lukáš Rudzan, svetelný dizajn: Ján Ptačin (JaOnMi creatures)

PONDELOK 23.6.2014 O 16:00 – DOTYKY A SPOJENIA 2014, MARTIN
ROLAND SCHIMMELPFENNIG: ARABSKÁ NOC
 Päť osôb, päť hraničných situácií, päť osudov...jeden byt, jedna cesta...cesta do arabskej noci, z ktorej niet návratu.
 Réžia: Petra Kovalčíková, Dramaturgia: Katarína Vozárová Scénografia: Michal Bugáň, Pedagogické vedenie: Jan Vedral, Katarína Burdová

PONDELOK 23.6.2014 O 21:00 – ZÁHRADA
BALADA O SRDCI
 Účinkuje: Zuzana Miklošková, Samuel Borsík, Pedagogické vedenie: Jana Olhová, Dana Turanská, Tomáš Mischura

ZAZNAMENALI SME

GITAROVÉ TÓNY POD SITNOM
 Sieste Medzinárodné interpretačné dni klasickej gitarovej hry mali svoje dejisko začiatkom júna v Hudobnej a umeleckej akadémii Jána Albrechta (HUAJA) v Banskej Štiavnici. Lektori: doc. Ján Labant, ArtD. – klasická gitara, Mga. Matěj FremI, PhD. (ČR) – klasická gitara a romantická gitara, Patrick Vacík (SRN/ČR) – klasická a romantická gitara, Mgr. art. Peter Tomko - klasická a elektroakustická gitara, Prof. Enrico Volpe (Tal.) – Neapolská škola a Neapolská pieseň a Aleksander Benedykt (Pol.) – prednáška o výrobe gitár. Miestom kurzov a prednášok bola HUAJA, otvárací koncert – Dávid Bílek, Jozef Sivák a Marek Belančat, klasickej gitary (laureáti národných súťaží) Rytierska sála Starý zámok Banská Štiavnica, kde sa odohral aj recitál Jána Labanta.

ENVIROFILM S PERIFÉRYMI CENTRAMI
 V rámci májového 20. medzinárodného filmového festivalu o životnom prostredí Envirofilm v Banskej Bystrici, ktorého spoluzorganizátorom bola Akadémia umení, bol vo vstupnom vestibule premietacej sály v pamätníku SNP prezentovaný projekt Periférne centrá, realizovaný rovnomenným občianskym združením. Táto tvorivá stratégia, ktorá sa primárne zameriava na vytváranie podmienok pre tvorbu súčasného umenia na vidieku, má úzke prepojenie s Akadémiou umení. Autorsky ho v súčasnosti vedie jeden z absolventov Fakulty výtvarných umení, Andrej Poliak, ktorý za-

čal s týmto pojmom - projektom pracovať ešte počas štúdií na akadémii. Spoločne s viacerými spolužiakmi energicky pracovali vo verejnom prostredí niekoľkých slovenských dedín, zároveň to bol v roku 2010 (s Jánom Kostolanským) diplomový projekt. Od tých čias aktivita bez prestávky pôsobí na slovenskom vidieku, z centrály na strednom Slovensku, len niekoľko kilometrov od geografického stredu Slovenska. Tu v starobylej obci Dúbravica vytvára Kultúrnu dedinu, tzv. Kunstdorf. Organizuje tu tvorbu a pobyty umelcov, vytvára miestnu kolekciu takmer trvalých diel, premieta filmy, robí workshopy, záhradníči, zaujíma sa o históriu, takto sa stará o životné prostredie tejto dnes už známej podpolianskej obce. Na Envirofilme bol prezentovaný prierez produkcií Periférnych centier medzi rokmi 2009-2013, vo výbere Andreja Poliaka (v súčasnosti externého pedagóga FVU AU) a Patrika Ševčíka, asistenta na katedre grafiky FVU. Výber z rozmanitých a početných aktivít občianskeho združenia bol dramaturgicky prispôsobený obsahu filmového festivalu, starostlivosti o životné prostredie, krajinu. Fotografická inštalácia z dokumentácií diel, predstavujúcich ako pozoruhodne a netypicky Periférne centrá úspešne pracujú s vizuálnym umením ako s environmentálne pozitívnym nástrojom. Spoločne s týmto projektom bol prezentovaný aj projekt GeoArt, založený na obľúbenom Geocachingu, ktorý takisto vznikol na pôde FVU AU pod vedením Patrika Ševčíka, Kataríny Czikorovej a i.

V DIVADLE AU ZAZNEL OFFENBACH
 Katedra vokálnej interpretácie – operné štúdio FDU AU pripravila v máji predstavenie Pán a pani Demikátovci v Divadle AU na Hornej ulici. Tvorila ho opereta v jednom dejstve Salón Kapustník a opera buffa v jednom dejstve Pán a pani Demikátovci (Monsieur et Madame Denis) od Jacquesa Offenbacha. O hudobné naštudovanie a dirigovanie sa postaral Marián Vach, réžiu mal Michal Babiak.

VOZÁR AKO ŠÉF REKTOROV SKONČIL, NOVÝM PREZIDENTOM KROPIL
 Slovenská rektorská konferencia na svojom 67. zasadnutí v Nitre za účasti rektora AU v B. Bystrici Matúša Olhu zvolila za svojho nového prezidenta rektora Technickej univerzity vo Zvolene Rudolfa Kropila. Vo funkcii vystrieda rektora nitrianskej Univerzity Konštantína Filozofa Libora Vozára, ktorý stál na jej čele dve dvojročné funkčné obdobia. Novozvolenými viceprezidentmi sú Karol Mičieta, rektor Univerzity Komenského v Bratislave a Marek Šmid, rektor Trnavskej univerzity. Vo funkcii vystriedajú Antona Čižmára, rektora Technickej univerzity v Košiciach, a Rudolfa Siváka, rektora Ekonomickej univerzity v Bratislave.

(ap, am, b)

NAŠI JUBILANTI

FEBRUÁR 2014
 70 rokov - prof. Mgr. Jan Gogola

MÁJ 2014
 75 rokov – Mgr. art. Jaroslav Sisák

JÚL 2014
 40 rokov - Mgr. art. Patrik Ševčík, ArtD.

Jubilantom v mene zamestnancov, študentov a sympatizantov školy srdečne blahoželá a do ďalších rokov praje redakčná rada veľa zdravia, šťastia, inšpirácie, tvorivých síl a pohody v osobnom i profesionálnom živote.

www.bigmusic.sk
BIG MUSIC
 HUDOBNÉ NÁSTROJE

10% ZĽAVA
 pre pedagógov a študentov
 umeleckých škôl

BIG MUSIC - hudobné nástroje, Horná 9, 974 01 Banská Bystrica, 0903 603 574, 0918 511 101, 0949 555 285, info@bigmusic.sk, e-shop: www.bigmusic.sk

HUDOBNÝ FESTIVAL PLNÝ LÁSKY A SLOBODY

ROCKSCAPE 2014
 24. - 26. JÚL 2014
 AMFITEÁTER BANSKÁ BYSTRICA

CITRON • GHYMES • BUTY
HRANA • VLADIMÍR MIŠÍK & ETC
MICHAEL KOCÁB • SLOBODNÁ EURÓPA
CHIKI LIKI TU-A • KORBEN DALLAS • DRUŽINA
BROTHERS RASPUTIN /UK/ • FREIRAUM 5 /AT/
KARPATSKÉ CHRÁTÝ • BAD KARMA BOY
HEĽENINE OČI • LAVAGANCE • PEACOCK BALL
SCHODY • SEXIT • JB feat. HALLOGENERATOR
BRAINSCAN • POISON CANDY • D'DVERCIA
HTŠ ZVOLEN
 a mnohí ďalší...

www.rockscape.sk

FENIX DANCE CLUB

email: fenix@ock.sk
 web: www.ock.sk
 facebook: www.facebook.com/fenixdanceclub
 telefón: 048/4154201